

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2002

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Β'

Τετάρτη 3 Ιουλίου 2002

Αθήνα, σήμερα στις 3 Ιουλίου 2002, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:55' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Α' Σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 4 Ιουλίου 2002.

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Αρθρα 29 παρ. 1, 130 παρ. 8 Καν. Βουλής)

1.- Η με αριθμό 3/1-7-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Θεόδωρου Τσουκάτου προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σχετικώς με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη λαθρομετανάστευση κλπ.

2.- Η με αριθμό 4/1-7-2002 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κας Παρθένας Φουντουκίδου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων, την ταχύτερη απονομή των συντάξεων κλπ.

3.- Η με αριθμό 5/1-7-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας-Πρόνοιας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με την κατασκευή σπιτών στην περιοχή της Φαρκαδόνας του Νομού Τρικάλων, για τη φιλοξενία οικογενειών προσφύγων από τον Πόντο κλπ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Τροποποίηση διατάξεων στρατολογικής νομοθεσίας, ρύθμιση στρατιωτικών υποχρεώσεων ορισμένων κατηγοριών στρατευσίμων, ανυπότακτων και οπλιτών, θέματα επαγγελματιών οπλιτών και άλλες διατάξεις».

Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό έχει συνολικώς δεκαοκτώ άρθρα και έχουν κατατεθεί πέντε τροπολογίες από την Κυβέρνηση καθώς και δεκαπέντε εμπρόθεσμες τροπολογίες κυρίων Βουλευτών και έξι εκπρόθεσμες. Είχαμε πει ότι θα διατεθούν δύο με τρεις συνεδριάσεις για τη συζήτηση του νομοσχεδίου.

Ποια είναι η άποψη των κυρίων εισηγητών;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, είχατε συνεννοηθεί, αν δεν απατώμαι, στη Διάσκεψη των Προέδρων ότι αν υπάρξουν τροπολογίες να διατεθεί και τρίτη συνεδρίαση για τη συζήτηση τους. Υπάρχουν, απ' ότι αντιλαμβάνομαι τροπολογίες. Μπορούμε να αφήσουμε ανοιχτό το θέμα για να δούμε πώς θα προχωρήσει η συζήτηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την πρόταση του κυρίου συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τα άρθρα 1 έως 3 αναφέρονται στην τροποποίηση διατάξεων στρατολογικής νομοθεσίας και τα άρθρα 4 και 5 στη ρύθμιση στρατιωτικών υποχρεώσεων ορισμένων κατηγοριών στρατευσίμων, ανυπότακτων και οπλιτών. Απ' αυτά ποια περιλαμβάνουν θέματα που χρειάζονται περισσότερη συζήτηση;

ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Από μας κανένα.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, αυτά τα άρθρα μπορούμε να τα συζητήσουμε σε μία ενότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Συνεπώς σε μία ενότητα μπορούν να συζητηθούν τα άρθρα από 1 έως και 5.

Και στη συνέχεια θα ακολουθήσουν σε μια δεύτερη ενότητα τα θέματα των επαγγελματιών οπλιτών και οι λοιπές διατάξεις. Μετά θα δούμε πώς θα προχωρήσουμε.

Ο κ. Παπαληγούρας έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να ξέρουμε ποιες είναι οι διαθέσεις της Κυβέρνησης σε σχέση με το σύνολο των τροπολογιών;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχουν κατατεθεί πέντε τροπολογίες. Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να καταθέσει άλλες.

Όσον αφορά τις τροπολογίες των Βουλευτών, θα δεχθείτε καμία, κύριε Υφυπουργέ;

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Όχι καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αυτό δεν εμποδίζει τους Βουλευτές να τις αναπτύξουν διότι είναι εμπρόθεσμες.

Προχωρούμε στη συζήτηση της πρώτης ενότητας των άρθρων.

Ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Γιαννακόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να προηγηθεί ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Σπηλιωτόπουλος έχει το λόγο.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μετά από τη διεξοδική συζήτηση η οποία έγινε στην επιτροπή, στα άρθρα 1 έως 5 δεν έχουμε ιδιαίτερες παρατηρήσεις. Βέβαια έγινε αρκετή συζήτηση για το άρθρο 3 που αφορά την ελάττωση του ορίου στρατευσής από το πεντηκοστό στο τεσσαρακοστό έτος. Σε όλα τα υπόλοιπα συμφωνήσαμε. Πιστεύουμε ότι αυτές οι ρυθμίσεις εναρμονίζονται με τις σύγχρονες απαιτήσεις όσον αφορά την παράταση των αναβολών κατά δύο χρόνια. Ειδικά το άριο αναβολής για λήψη διδακτορικού τίτλου μέχρι το τριακοστό πρώτο έτος και μέχρι το τριακοστό τρίτο έτος για λήψη ιατρικής ειδικότητος και για διαπρέποντα επιστήμονα, είναι σωστό.

Όσον αφορά τα θέματα των διαβατηρίων, θα πρέπει να προστεθεί εδώ η δυνατότητα στους ανυπότακτους να έρχονται κάθε χρόνο ένα μήνα στην Ελλάδα. Οι λόγοι είναι ανθρωπιστικοί, για να μη χάσουν την επαφή με την οικογένειά τους και με την πατρίδα τους. Το αίτημα προέρχεται απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής. Μπορείτε να το δεχθείτε, τη στιγμή που δίδονται πενθήμερες άδειες σε ποινικούς κρατούμενους, ή στους ελληνοποιηθέντες οι οποίοι εκλήθησαν να υπηρετήσουν και που συνεχώς αποσυάζουν από τις μονάδες με δεκαπενθήμερες άδειες. Νομίζω ότι εδώ η Κυβέρνηση θα πρέπει να αποσύρει την αρνητική της θέση και να ανταποκριθεί θετικά στο αίτημα όλων των πτερύγων της Βουλής. Είναι κάτι που μπορεί να το δεχθεί χωρίς καμία επίπτωση.

Τέλος στο άρθρο 5 τίθεται ένα όριο για τους ανυπότακτους που μπορούν να τακτοποιήσουν το θέμα της θητείας τους μέχρι τις 30-11-2003. Έχουμε δεχθεί μία επιστολή από ανυπότακτους εξωτερικού και συγκεκριμένα από τον 'Ομιλο Προβληματισμού (ΥΠΟΤΑΞΙΑ) με έδρα το Λονδίνο. Είναι διακομματικός ομίλος και δεν έχουν στόχο να αποφύγουν τη θητεία, αλλά να έλθουν για να την εκπληρώσουν οι ενδιαφερόμενοι επιστήμονες. Μήπως θα μπορούσε να μετατεθεί αυτή η ημερομηνία έως τις 30-5-2004;

Και αυτό, εφόσον χρειάζεστε αυτούς τους ανθρώπους να υπηρετήσουν, μετά την εκπαίδευσή τους, ως εδικοί επιστήμονες στους Ολυμπιακούς Αγώνες σε οποιαδήποτε θέση εθελοντή θελήσει να τους τοποθετήσει η Οργανωτική Επιτροπή ή εσείς, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Αυτή είναι μία καλή πρόταση, γιατί αυτοί οι άνθρωποι είναι εξειδικευμένοι είτε στην πληροφορική είτε σε οποιοδήποτε τομέα έχει εξειδικευτεί ο καθένας από αυτούς.

Εάν, λοιπόν, παραταθεί μέχρι τότε, που είναι μια παράταση στην ουσία πέντε μηνών και δεν κοστίζει τίποτα, θα έχουμε ένα επιπλέον κέρδος από κάποιους ειδικούς που θα εμπλακούν δωρεάν στη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων. Μπορείτε να το σκεφθείτε, κύριε Υπουργέ, και να μας απαντήσετε.

Δεν έχω άλλη παρατήρηση γι' αυτήν την ενότητα των άρθρων, κύριε Πρόεδρε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Γιαννακόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, στην πρωτολογία μου, στην εισήγησή μου αναφέρθηκα αναλυτικά. Έχω όμως να κάνω κάποιες παραπήρσεις στα συγκεκριμένα άρθρα.

Κύριε Υπουργέ, είπαμε χθες στο συνάδελφο του κ. Αποστολίδη, ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι προς θετική, θετικότατη κατεύθυνση αρκεί να το γνωρίσουν, να το μάθουν, να το πληροφορηθούν οι ενδιαφερόμενοι που βρίσκονται στο εξωτερικό. Και αυτό δεν είναι καθόλου τυχαίο και δεν πρέπει να νομίσετε ότι είναι κάτι εύκολο. Σας πληροφορώ ότι οι περισσότεροι ενδιαφέρομενοι δεν θα το μάθουν.

Έχει γίνει γνωστό και από το παρελθόν ότι οι ευνοϊκές διατάξεις που εμπειρέχονται σ' αυτό το σχέδιο νόμου -που πιστεύω και ελπίζω μάλλον ότι θα γίνει νόμος του κράτους πολύ σύντομα- δεν θα φθάσουν στους ενδιαφερόμενους. Γ' αυτό, όπως είπα και στον κ. Αποστολίδη, λέω και σε σας να κάνετε τα αδύνατα δυνατά μέσω των πρεσβειών, των κοινοτήτων και των συλλόγων προκειμένου να το μάθουν οι ενδιαφερόμενοι.

Βεβαίως, στο άρθρο 1 αναφέρονται πρωτίστως οι όροι της αναβολής και οι προϋποθέσεις που τίθενται. Είπαμε ότι η ζωή έχει αλλάξει, ότι οι εκπαίδευτικές συνθήκες του λυκείου και του πανεπιστημίου δεν αρκούν και ότι οι νέοι μας πρέπει να είναι ανταγωνιστικοί μέσα στο ευρωπαϊκό και το παγκόσμιο περιβάλλον. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να έχουν μεταπτυχιακούς τίτλους, διδακτορικούς τίτλους κ.ο.κ. Γ' αυτό ακριβώς έγινε όλη η ιστορία που είναι, όπως προείπα, προς τη σωστή κατεύθυνση και πιστεύω ότι εκτός των άλλων θα λύσει και τα θέματα τριβής που υπήρχαν μεταξύ των στρατολογικών γραφείων των ενδιαφερομένων ανυπότακτων και των οικογενειών τους.

Πιστεύω ότι οι διατάξεις είναι αρκετά σημαντικές. Θέλω όμως, κύριε Υπουργέ, να επιμεινώ όλες οι πλευρές χθες, δηλαδή ότι δίνουμε διαβατήριο για το εξωτερικό στους ανυπότακτους, μέσω των προξενικών

αρχών γιατί πρώτα δεν τους δίναμε. Τους δίνουμε διαβατήριο για την Ελλάδα με την προϋπόθεση να έρθουν και να υπηρετήσουν τη θητεία τους.

Χθες στην Αίθουσα υπήρξε μεγάλος προβληματισμός και έκκληση, αν θέλετε, απ' όλους, επειδή αυτοί οι άνθρωποι αποξενώνονται και όχι πάντα με ευθύνη δική τους, αλλά και με ευθύνη της πολιτείας. Αν δει κανείς το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, θα διαπιστώσει ότι η πολιτεία είχε ευθύνη. Θα μπορούσε, κύριε Υπουργέ, να βρεθεί μια λύση. Δηλαδή, έστω μία φορά το χρόνο, να τους δοθεί η δυνατότητα, και χωρίς ποινικές κυρώσεις, και προκειμένου να μην αποξενώνονται από τις οικογένειές τους –θα μου πείτε ότι αυτό δεν είναι εύκολο– να έρχονται να βλέπουν τους δικούς τους ανθρώπους στην πατρίδα. Είναι άνθρωποι με οικογένειες, με παιδιά και έχουν αποξενωθεί εντελώς από τις οικογένειές τους.

Νομίζω, και εφόσον όλες οι πλευρές συμφωνούν προς αυτήν την κατεύθυνση, γιατί είναι πράγματι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, θα μπορούσαμε να βρούμε μια λύση, αρκεί να το θελήσουμε.

Όσον αφορά τις ηλικίες των σαράντα, σαράντα πέντε και πενήντα ετών –από πενήντα έγινε σαράντα πέντε γιατί δεν μπορούσε να γίνει το μεγάλο άλμα βάσει αυτών που είτε ο κύριος Υπουργός και το διάβασα στην Πρακτικά, δεδομένου ότι εγώ δεν συμμετείχα στην επιτροπή– πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι ούτε μετά τα σαράντα υπηρετούν πάρα πολλοί. Θα μπορούσε πραγματικά να γίνει αυτό το άλμα, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει δεν θα επιμείνω. Είναι ένα βήμα, αλλά δεν είναι το δεύτερο ή το τρίτο βήμα που θα μπορούσε να γίνει μέχρι τα σαράντα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Τώρα το άρθρο 4 αναφέρεται στις κλάσεις '86 και '87, τις προϋποθέσεις, καθώς αναφέρει επίσης και το λόγο που επεκτείνεται μόνο σ' αυτές τις δύο κλάσεις οι οποίες υπέχουν δωδεκάμηνη θητεία. Το άρθρο 4 αναφέρεται στην κλάση του 1988.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει κάποια άλλη σοβαρή παρατήρηση στη συγκεκριμένη ενότητα, δεδομένου ότι ήμουν αναλυτικός χθες, κύριε Υπουργέ, στην εισήγηση μου και επαναλαμβάνω ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και συγκεκριμένα η ηγεσία του Υπουργείου Άμυνας με το νομοσχέδιο αυτό, που πολύ κατηγόρησε η Νέα Δημοκρατία, ότι δήθεν δεν έχει αρχή, έστησε όντως ευήκοον ους και είδε τα προβλήματα των νέων μας που βρίσκονται στο εξωτερικό, λύνονται μ' αυτό το νομοσχέδιο και θα πρέπει να γίνει γνωστό σε όλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προάσπισης ορίζεται ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος η κα Μαρία Δαμανάκη για τη συζήτηση του σημερινού νομοσχέδιου.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στα δύο αυτά κεφάλαια που συζητάμε, όπως τονίσαμε χθες, δεν έχουμε αντιρρήσιες.

Έχουμε όμως ορισμένες απορίες, κύριε Υπουργέ, αν στο άρθρο 1 που μιλάει για τις αναβολές στράτευσης, καλύπτονται ορισμένες περιπτώσεις που είχαμε θέσει και κατά τη συζήτηση του ν. 2510/97. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν αυτούς που φοιτούν στις σχολές του ΟΑΕΔ και στις καλλιτεχνικές σχολές της χώρας μας, Εθνικό Ωδείο κλπ. Είναι αναγνωρισμένες σχολές από το κράτος και πρέπει οι φοιτούντες σ' αυτές τις σχολές να τύχουν αυτής της ρύθμισης που γίνεται.

Είναι θετικό που επεκτείνεται η αναβολή και στους μαθητές των νυχτερινών και εσπερινών λυκείων, αφού αυτοί οι μαθητές ως γνωστόν φοιτούν περισσότερα χρόνια από τους άλλους λόγω του ότι αναγκάζονται να δουλεύουν συγχρόνως.

Θα θέλαμε όμως να θέσουμε ένα θέμα που το θέσαμε κατά τη συζήτηση στην επιτροπή και αφορά τους υποψήφιους αυτών των σχολών για τις ανώτατες σχολές. Στο ν. 2510/97 και συγκεκριμένα στην παράγραφο 9 ορίζεται ότι η αναβολή της κατάταξης διαρκεί μέχρι την 31η Οκτωβρίου του έτους που συμπλη-

ρώνουν το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας τους. Προτείνουμε, κύριε Υπουργέ, για τους αποφοίτους των νυχτερινών σχολείων που είναι υποψήφιοι για αυτές τις ανώτατες σχολές να ισχύει μέχρι το εικοστό πέμπτο ή το εικοστό έκτο έτος της ηλικίας τους. Εξ αλλου για τους σπουδαστές των εσπερινών λυκείων χορηγείται αναβολή μέχρι το εικοστό τέταρτο έτος της ηλικίας τους. Συμφωνούμε με αυτό το άρθρο με αυτές τις παρατηρήσεις.

Τώρα είναι θετικό ότι η Κυβέρνηση έχει την αντίρρηση της όσον αφορά την ηλικία στράτευσης. Εμείς τονίσαμε ότι είμαστε αντίθετοι να στρατεύονται οι νέοι μας στα δεκαοκτώ τους χρόνια. Αυτό το θεωρούμε σαν μια ενέργεια για τη χειραγώγηση της νεολαίας σ' αυτήν την ηλικία που ακόμα, όπως τονίσαμε, διαμορφώνεται ο χαρακτήρας της, δεν έχει τελειώσει τη μόρφωσή της κλπ.

Για το άρθρο 2 δεν έχουμε αντίρρηση για την άρση της απαγόρευσης που ίσχυε μέχρι σήμερα στη χορήγηση ή θεώρηση διαβατηρίων στους ανυπότακτους εξωτερικού και τους λιποτάκτες. Όμως κι εμείς επισημάναμε και απ' ότι βλέπετε απ' όλες τις πτέρυγες στην Αίθουσα τονίστηκε η ανάγκη να επεκταθεί αυτό το μέτρο όχι μονάχα για τις περιπτώσεις που θέλουν να έρθουν για να εκπληρώσουν τη στρατιωτική τους θητεία αυτοί οι άνθρωποι, αλλά και για άλλες περιπτώσεις, όπως οικογενειακές, ακόμη και διακοπές για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα βέβαια το οποίο εμείς είπαμε ότι μπορεί να είναι ένα δίμηνο. Πρέπει να δοθεί μια λύση και γι' αυτούς τους ανθρώπους. Είναι ένα θέμα που έχει σχέση με τη σύσφιξη των δεσμών τους με τη χώρα.

Όσον αφορά το ανώτατο όριο ηλικίας για τη στράτευση, όπως είπαμε και χθες, επιμένουμε και σήμερα να πέσει. Καλό είναι από τα πενήντα να πάει στα σαράντα πέντε. Όμως, εμείς νομίζουμε ότι πρέπει να πάει στα σαράντα χρόνια.

Εκείνο που θέλουμε να τονίσουμε είναι να μην υποχρεώνται όσοι είναι ηλικίας πάνω από σαράντα ενός χρονών να υπηρετούν –έστω και για λίγους μήνες– αλλά να μπορούν να εξαγοράσουν τη θητεία τους.

Όσον αφορά το κεφαλαίο Β' και τα άρθρα 4 και 5, συμφωνούμε και με τα δύο άρθρα του κεφαλαίου αυτού. Επαναλαμβάνω ότι αυτοί που είναι πάνω από σαράντα χρονών δεν θα πρέπει να υπηρετούν. Θα πρέπει να τους δίνεται η δυνατότητα να εξαγοράσουν τη θητεία τους. Η εξαγορά αυτή, αν δεν μπορούν να την κάνουν εφάπαξ, να γίνεται με δόσεις, τιμηματικά, και αυτή η τιμηματική εξαγορά να καθοριστεί στις πενήντα χιλιάδες δραχμές ανά μήνα.

Με τη μείωση του χρόνου που υποχρεούνται να υπηρετήσουν οι ανήκοντες στις κλάσεις που αναφέρονται, δεν έχουμε αντίρρηση. Θα θέλαμε, όμως, να πούμε ότι στις κλάσεις του 1978-1987 η υποχρέωση στράτευσης θα πρέπει να πέσει από τους τέσσερις στους τρεις μήνες. Αυτή είναι η θέση μου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει η κα Δαμανάκη.

MARIA DAMANAKI: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε ήδη πει ότι ψηφίζουμε τα άρθρα 1-5. Επανέρχομαι, όμως, σε ορισμένες παρατηρήσεις που έχουμε κάνει.

Το πρώτο θέμα αφορά τη δυνατότητα των ανυπότακτων να έρχονται στην Ελλάδα για ένα μικρό διάστημα, μια φορά το χρόνο. Να έχουν ένα είδος αδειας, δηλαδή, έτσι ώστε να μπορούν μια φορά το χρόνο να έρχονται σε επαφή με τη χώρα μας. Χθες όλες οι πτέρυγες είπαμε ότι αυτό θα βοηθήσει και στην επαφή με την Ελλάδα.

Ο Υπουργός κ. Αποστολίδης, που ήταν χθες εδώ, μας είπε ότι υπάρχει αυτή η διάταξη. Εγώ, όσο μπορούσα -και σήμερα το πρωί- ερεύνησα το θέμα και διαπίστωσα ότι δεν είναι επαρκής η διάταξη που υπάρχει. Θα ήθελα, λοιπόν, να ακούσω και τη γνώμη του κυρίου Υπουργού που παρίσταται σήμερα.

Για μας το θέμα δεν είναι πόσες ακριβώς μέρες θα είναι η άδεια. Θέλουμε, όμως, να δίδεται μια φορά το χρόνο. Δεν συζητούμε τόσο για τις μέρες. Νομίζουμε ότι για τα μακρινά ταξίδια, δεδομένου ότι πολλοί απ' αυτούς τους ανθρώπους ζουν στην Αυστραλία ή στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και εν πάσῃ περιπτώσει είναι αναγκασμένοι να κάνουν και υπεραπλανικά

ταξίδια, ένα διάστημα ενός μηνός θα ήταν λογικό. Ένας μήνας το χρόνο. Αυτό, όμως, το οποίο έχει μεγαλύτερη σημασία από τον αριθμό των ημερών είναι να εξασφαλιστεί ότι αυτήν την άδεια θα την παίρνουν όλοι δύο σοι επιθυμούν, διότι έχουμε πληροφορίες ότι δεν συμβαίνει αυτό σήμερα. Θα ήθελα, λοιπόν, να ακούσω και την άποψη του κυρίου Υπουργού για το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το εννοείτε ασφαλώς «άπαξ»;

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Εννοώ ότι μια φορά τα χρόνο να μπορούν να έρθουν εδώ. Έχουν διαβατήριο. Δίνει το νομοσχέδιο διαβατήριο. Αυτό είναι θετικό. Το σημειώσαμε. Να μπορούν, όμως, μια φορά το χρόνο να έρθουν εδώ. Όχι, βεβαίως, απεριόριστα, διότι δεν είναι δυνατόν να αρθούν οι συνέπειες της ανυποταξίας. Έστω, όμως, για ένα μήνα, για να έχουν μια επαφή με τη χώρα μας, με τους δικούς τους κ.τ.λ..

Ούτε πιστεύω ότι ένα τόσο μικρό διάστημα θα είναι αντικίνητρο στο να έρθουν να υπηρετήσουν. Γιατί το ακούσαμε και αυτό χθες. Είναι διαφορετικό. Αυτός που θέλει να εγκατασταθεί στην Ελλάδα θα έρθει να υπηρετήσει. Αυτός, όμως, που προς το παρόν, για ένα διάστημα, βλέπει τη σταδιοδρομία του να εξελίσσεται στο εξωτερικό δεν θα έρθει και, αν δεν έρθει -έστω και προσωρινά- ξεκόβεται τελείως από τη χώρα μας. Πρέπει, δηλαδή, να το δείτε και από αυτήν την άποψη.

Εν πάσῃ περιπτώσει, απ' ό,τι είπε και ο κύριος Υπουργός χθες, ισχύει. Εμείς, όμως, που το φάειμε λέμε ότι δεν ισχύει. Γ' αυτό θα ήθελα να διευκρινιστεί αυτό το θέμα, γιατί πραγματικά είναι σοβαρό.

Η δεύτερη παραπήρηση που έχουμε αναφέρεται στο άρθρο 3. Όπως είπαμε και χθες, έχουμε προτείνει το όριο στρατεύσιμης ήλικας να μειωθεί στα σαράντα έτη. Το νομοσχέδιο από τα πενήντα το κατεβάζει στα σαράντα πέντε. Εμείς έχουμε ορισμένα στοιχεία -και θα ήθελα να μου τα σχολιάσει ο κύριος Υπουργός- που λένε ότι με αυτήν τη ρύθμιση μιλούμε για έναν ελάχιστο αριθμό ανυποτάκτων σε σχέση με το συνολικό αριθμό των δεκατεσσεράμισι ή δεκαπέντε χιλιάδων. Υπάρχει ένα ποσοστό 10% που καλύπτεται. Άρα, πολύ φιβούμαι ότι αυτό που ορισμένοι συνάδελφοι προεβλέψαν χθες, ότι δηλαδή η Βουλή θα έρθει μετά από δύο-τρία χρόνια και θα ξανακατεβάσει πάλι το όριο και άρα θα φαίνεται ότι συνεχώς αναιρούμε αυτά που αποφασίζουμε, ισχύει.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι το έτος σαράντα είναι ένα έτος που δεν είναι το πέρας των σπουδών, όπως ορισμένοι είπαν. Δεν είναι, όμως, και ένα έτος που κάποιος θα θεωρεί ότι η ζωή του έχει πια κλείσει. Καλό θα ήταν, λοιπόν, να κατέβει η ήλικιά στα σαράντα έτη και έτσι η ρύθμιση θα έχει ένα χαρακτήρα μονιμότερο απ' αυτόν, τον οποίο ρυθμίζουμε στο νομοσχέδιο.

Κατά τα άλλα, κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τις διατάξεις από το άρθρο 1-5. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Καρασμάνης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν περάσω στην ενότητα των άρθρων, θα ήθελα να κάνω μια-δυο επιστροφές που για μένα είναι σημαντικές.

Η πρώτη επισήμανση είναι ότι είναι τραγική η κατάσταση με το δημογραφικό πρόβλημα. Αν δεν επιλύσουμε το δημογραφικό, δεν μπορούμε να μιλάμε για επαρκή αριθμό στρατευσίμων. Δυστυχώς, δημογραφικά καταρρέουμε. Γινόμαστε χώρα γερόντων. Αρκεί να αναφέρω ότι αυτοί οι οποίοι στρατεύονται σήμερα είναι γεννημένοι τη δεκαετία του '80, όταν οι γεννήσεις ήταν πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες και μαλιστά ήταν περισσότερες από τους θανάτους κατά εβδομήντα χιλιάδες.

Σήμερα τα πράγματα είναι τραγικά, διότι οι θάνατοι έχουν ξεπεράσει τις γεννήσεις, οι οποίες γεννήσεις είναι πλασματικές, διότι το 70% είναι Έλληνες και το υπόλοιπο 30% είναι αλλοδαποί. Γινόμαστε, δηλαδή, μια Ελλάδα Ελλήνων-Αλβανών. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτή είναι η κατάσταση και πρέπει να το επισημάνω. Πρέπει να δημιουργηθούν σοβαρά κίνητρα για την πολύτεκνη οικογένεια. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να ενισχύσουμε και το αξιόμαχο του Στρατού.

Αυτό έχει και μια άλλη παράμετρο: να προσέξουμε τα προβλήματα και των εν ενεργεία στελεχών, αλλά και των συνταξιούχων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων

Ασφαλείας. Γιατί πραγματικά υπάρχει μια άνιση μεταχείριση. Υπάρχουν ανεκπλήρωτες δεσμεύσεις της Κυβέρνησης, που αποτελούν και θέσεις δικές μας και έχουν υποβληθεί από πλευράς των συνταξιούχων στελεχών. Δυστυχώς, όμως, η Κυβέρνηση μέχρι στιγμής δεν τις έχει υλοποιήσει.

Έχει ζητηθεί να επεκταθεί η εφαρμογή του ν. 2828/2000 για όλους τους αποστράτους των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Γιατί έχετε φτιάχει, κύριε Υπουργέ, τρεις με τέσσερις κατηγορίες συνταξιούχων αποστράτων, οι οποίοι παίρνουν διαφορετικές συντάξεις, αν και είναι της ίδιας τάξης, επειδή έχουν αποστρατευθεί σε διαφορετικές ημερομηνίες. Υπάρχουν αυτές οι διαφορετικές ταχύτητες και οι διαφορετικής κατηγορίας συνταξιούχοι. Αυτό το θέμα πρέπει να το δείτε, διότι έρχεται σε καταφανή αντίθεση με τη συνταγματική υποχρέωση της πολιτείας περί ισότητας των πολιτών.

Το δεύτερο που πρέπει να δείτε, κύριε Υπουργέ, είναι το ότι, παρά το γεγονός ότι έχουν υποβληθεί αρκετά νομοσχέδια για το μισθολογικό, δεν έχει λυθεί οριστικά το πρόβλημα. Θα πρέπει να αυξηθεί σταδιακά ο μισθός του ανθυπολοχαγού στο ποσό των 260.000 δραχμών, με αντίστοιχη εξομάλυνση των συντελεστών 1 προς 3 του ανθυπολοχαγού έως του αντιστράτηγου, ώστε να βελτιωθούν οι συντάξεις των αποστράτων, που αγγίζουν τα όρια της φτώχειας.

Να ενσωματωθούν τα επιδόματα στο βασικό μισθό των εν ενεργεία αξιωματικών των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας (Αστυνομίας, Πυροσβεστικής, Λιμενικού), ώστε το ποσοστό της σύνταξης να αυξηθεί στο 60% των παροχών των εν ενεργεία αξιωματικών από 38% που είναι σήμερα μαζί και το επίδομα εξομάλυνσης.

Στο άρθρο 1 πραγματικά λαμβάνονται υπόψη δύο βασικές παράμετροι, όπως ο χρόνος γέννησης και η εκπαίδευτη βαθμίδα των σπουδών, χωρίς ωστόσο να λαμβάνεται πρόνοια για το επίπεδο των μεταπτυχιακών σπουδών σε ό,τι αφορά την αλλαγή των χρονικών ορίων. Πολύ σωστά αυξάνετε τα δύο χρόνια για τους υποψήφιους διδάκτορες, όπως και για τους ειδικευμένους γιατρούς και τους εξειδικευμένους επιστήμονες, θα πρέπει να φροντίσουμε όμως και για τους υπόλοιπους μεταπτυχιακούς σπουδαστές. Επίσης, θα πρέπει να αυξηθεί και το όριο γι' αυτούς τους σπουδαστές των νυχτερινών λυκείων, διότι η φύση της εργασίας τους τους δυσκολεύει στην απόκτηση του τίτλου σπουδών.

Το άρθρο 2 έχει θετικές διατάξεις για τη χορήγηση διαβατηρίου στους ανυπότακτους από τα προξενεία, για να μπορούν να επισκέπτονται τις υπόλοιπες χώρες, αλλά συγχρόνως να μπορούν να εισέλθουν στη χώρα. Έχει επισημανθεί απ' όλες τις πτέρυγες ότι θα πρέπει να τους δοθεί η δυνατότητα κάθε χρόνο να επισκέπτονται τη χώρα τουλάχιστον για ένα μήνα. Αυτό πρέπει να οπωδήποτε να το δείτε θετικό, κύριε Υπουργέ, διότι διαφορετικά τους αποκύβουμε τελείως από τον εθνικό κορμό και ταυτόχρονα από τις οικογένειές τους. Και αυτό αποτελεί αντικίνητρο για να έρθουν να στρατευθούν.

Παράλληλα θα ήθελα να κάνω μία πρόταση για τους υπηρετούντες στις Ενόπλες Δυνάμεις. Είναι γνωστό ότι υπάρχει μία νομοθεσία που μοριοδοτεί τους νέους μας που υπηρετούν τη θητεία τους ως έφεδροι αξιωματικοί και ως καταδρομείς στις Ειδικές Δυνάμεις για την πρόσληψή τους σε συνοριοφύλακες και ειδικούς φρουρούς. Υπάρχει μία άλλη κατηγορία νέων που υπηρετεί ως στρατονόμοι, που και αυτοί έχουν αντεπεξέλθει σε μία ειδική εκπαίδευση με εκείνη των οπλιτών των Ειδικών Δυνάμεων, αλλά σε αυτούς υπάρχει αυτή η καταφανέστατη αδικία, δεν υπάρχει μοριοδότηση. Θα ήθελα αυτό, κύριε Υπουργέ, με την ευαισθησία που σας διακρίνει, να το δείτε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Λεονταρίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε ότι η αποτελεσματικότητα των Ενόπλων Δυνάμεων και η επίλυση των κοινωνικών και επαγγελματικών τους προβλημάτων, ιδίως μίας κατηγορίας απόμαν, είναι οι δύο πτυχές του προβλήματος που θα έπρεπε να μας απασχολούν στο παρόν νομοσχέδιο, φυσικά πάντοτε με γνώμονα την ασφάλεια της χώρας μας.

Η κατάσταση, όπως είπαν και ο προλαλήσαντες, του δημο-

γραφικού προβλήματος είναι τραγικότατη. Το ποσοστό επάνδρωσης των μονάδων κρισίμων περιοχών είναι ιδιαίτερα χαμηλό. Αυτό πρέπει να ανησυχήσει την ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, καθώς η ανάγκη δεν ικανοποιήθηκε από τους επαγγελματίες σπλιτές. Όσο μικρότερη είναι η ηλικία κατά τη θητεία, τόσο παραγωγικότερη είναι η θητεία από πλευράς πειθαρχίας, εργασίας. Γι' αυτό εμείς σαν Νέα Δημοκρατία προτείνουμε –και η πρότασή μας αυτή διαμορφώθηκε μέσα από διάλογο με μεγάλο αριθμό ανυπότακτων και οργανώσεων νέων στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και είναι ευθυγραμμισμένη με το νέο εκπαιδευτικό σύστημα, προκειμένου να επιλυθούν προβλήματα επωφελεία όλων, αλλά και της Εθνικής μας Άμυνας– τη στράτευση σε ηλικία δεκαοκτώ ετών με ένα χρόνο παράτασης δεύτερης ευκαρία για εισαγωγή στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα χωρίς αναβολή σπουδών, τη δωδεκάμηνη θητεία, την πρόσληψη επαγγελματιών σπλιτών με ρυθμό ανάλογο των απαιτήσεων. Με τα μέτρα αυτά καλύπτεται πλήρως η οροφή του στρατεύματος, αλλά και οι νέοι, μετά την εκπλήρωση του χρέους τους, θα ασχολούνται απρόσκοπτα πλέον με την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Όσον αφορά τα άρθρα, πολλά απ' αυτά είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Εμείς συμφωνούμε με το άρθρο 1 γιατί με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επιμηκύνονται τα όρια αναβολών που χορηγούνται σε υποψηφίους διδάκτορες σε ειδικευμένους γιατρούς και διακεκριμένους επιστήμονες. Η παράταση αυτή αφορά μία μικρή κατηγορία στρατεύσιμων. Έχουμε όμως πολλές διαμαρτυρίες ίδιων από καθηγητές ερευνητές σε διάφορα πανεπιστήμια των ΗΠΑ και του Καναδά, όπου στην ουσία αυτοί έχουν χάσει το τρένο. Ζητούν επί του θέματος των σπουδών τους νέα παράταση, προκειμένου να ολοκληρώσουν και τον κύκλο των μεταπτυχιακών σπουδών που απαρτίζουν την ουσία της επιστημονικής έρευνας στα διάφορα λειτουργικά πρότυπα της σύγχρονης επιστήμης. Ή λύνεται το πρόβλημα άπαξ διά παντός και επανερχόμαστε μετά σε κάποια όρια τα οποία θέτουμε εξ αρχής να εφαρμοστούν από εδώ και πέρα ή αλλιώς με μία παράταση που γίνεται, που είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν λύνουμε ολοκληρωτικά αυτό το θέμα.

Όσον αφορά το άρθρο 2 συμφωνούμε.

Επίσης, συμφωνούμε και με το άρθρο 3, αν και νομίζουμε ότι μπορεί να συμφωνηθεί εδώ το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας.

Επίσης συμφωνούμε και με τα άρθρα 4 και 5 του νομοσχεδίου που είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Δεν συζητήθηκε όμως καθόλου εδώ το θέμα των αποστράτων αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

Όπως είπαν κι άλλοι συνάδελφοι, επιμένουμε στο να επεκταθεί η εφαρμογή του ν. 2838/2000 και οι ρυθμίσεις του 2002 για όλους τους αποστράτους των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, να αυξηθεί σταδιακά ο βασικός μισθός του ανθυπολοχαγού στο ποσό των 260.000 δραχμών, με αντίστοιχη εξομάλυνση των συντελεστών ενός τρίτου ανθυπολοχαγού-αντιστρατήγου, ώστε να βελτιωθούν οι συντάξεις των αποστράτων που αγγίζουν τα όρια της φτώχειας.

Να ενσωματωθεί στο βασικό μισθό των επιδομάτων των εν ενεργεία αξιωματικών, ώστε το ποσοστό της σύνταξης να αυξηθεί στο 60% των παροχών των εν ενεργεία αξιωματικών από το 38% που είναι σήμερα, συμπεριλαμβανομένου και του επιδόματος εξομάλυνσης.

Πιστεύουμε πως παρ' ότι υπάρχουν αποσπασματικές ρυθμίσεις στο νομοσχέδιο, έχουν σωστή κατεύθυνση. Το νομοσχέδιο αυτό μπορούσε να συμπεριλάβει και τα αιτήματα των αποστράτων, αλλά και οι ρυθμίσεις να γίνουν με περισσότερη προσοχή, ώστε να έχουν την καθολική, θα έλεγα, προτίμηση απ' όλους τους Βουλευτές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα με προσοχή και χθες και σήμερα τους συναδέλφους να τοποθετούνται επί της αρχής και επί των άρθρων 1 έως 5, που αφορούν τα στρατολογικά θέματα και το θέμα της ανυπο-

ταξίας. Θέλω να κάνω μερικές πολύ γενικές παρατηρήσεις. Θα είμαι ιδιαίτερα σύντομος και θα προσπαθήσω όσο μπορώ να απαντήσω στα επιμέρους θέματα που τέθηκαν από τους συναδέλφους.

Άκουσα από διάφορους να τοποθετούνται και να λένε ότι δεν ρυθμίζεται συνολικά το θέμα των ανυποτάκτων, αλλά ρυθμίζεται περιπτωσιολογικά, συμπτωματικά, κατά περίπτωση και κάποιοι μάλιστα είπαν ότι ρυθμίζεται ακόμα και ρουσφετολογικά. Επίσης ανέφεραν ότι θα πρέπει το θέμα αυτό να αντιμετωπιστεί άπαξ διά παντός και να λυθεί.

Βεβαίως όλοι μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα και από την πλευρά της Κυβερνήσης, αλλά και όλοι οι συνάδελφοι όλων των πτερύγων, θέλουμε να αντιμετωπιστεί και να λυθεί το θέμα αυτό άπαξ διά παντός. Το πρόβλημα όμως είναι πώς; Με ποιον τρόπο; Ποια είναι η πρόταση με την οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί το θέμα;

Όλα τα νομοσχέδια που κατά καιρούς ήρθαν από όλες τις κυβερνήσεις, από όλους τους κατά καιρούς Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, αντιμετώπιζαν τα προβλήματα δημιουργούνταν στην εξέλιξη των πραγμάτων, καινούργιες κατηγορίες προστίθεντο στους ήδη ανυπότακτους και ως εκ τούτου μετά από τρία, τέσσερα, πέντε χρόνια ερχόταν η επόμενη κυβερνηση, ο επόμενος Υπουργός και το αντιμετώπιζε. Έτσι γινόταν, έτσι γίνεται και δεν ξέρω αν θα γίνεται έτσι και στο μέλλον, γιατί δεν υπάρχει φαίνεται ο μαγικός τρόπος να αντιμετωπιστεί το θέμα αυτό θεσμικά, με μία και μόνη ρύθμιση.

Θα μπορούσε, πιθανά, να αντιμετωπιστεί με την πρόταση που κάνει η Νέα Δημοκρατία, όταν λέει για στράτευση στα δεκαοκτώ. Όμως όταν παίρνονται αποφάσεις στο πολιτικό και στρατιωτικό επίπεδο, λαμβάνονται υπόψη πολλοί παράμετροι. Μία από τις παραμέτρους είναι το στελεχιακό δυναμικό, το δυναμικό δηλαδή της ελληνικής νεολαίας με το οποίο θα στελεχωθούν οι διάφορες θέσεις, όχι μόνο οι επιτελικές, αλλά και θέσεις οι οποίες έχουν να κάνουν με τη νέα τεχνολογία, με τα σύγχρονα όπλα, με τη νέα αντίληψη που πρέπει να υπάρχει σε όλους τους στρατούς και τις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας μας.

Αν η στράτευση γίνοταν στα δεκαοκτώ δεν ξέρουμε τι επιπτώσεις θα έχει στην ελληνική κοινωνία. Μέχρι τώρα δεν έχει γίνει τέτοια εισήγηση, από πλευράς τουλάχιστον του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των Γενικών Επιτελείων. Υπάρχει η περίπτωση της Κύπρου, που μπορεί να εξεταστεί και να αντιμετωπιστεί. Όμως η αντίρρηση και ο σοβαρός αντίλογος που υπάρχει και προβάλλεται είναι ότι η στράτευση στα δεκαοκτώ θα στερήσει ένα πολύ σημαντικό επιστημονικά εξειδικευμένο προσωπικό που έχει περατώσει τις σπουδές του, το οποίο μπορεί να προσφέρει και προσφέρει πολλά υπηρετώντας τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Πέραν τούτου, δεν νομίζω ότι υπάρχει και κάποια συγκεκριμένη μελέτη για το αν οι αμυντικές και εθνικές ανάγκες της χώρας εξυπηρετούνται πραγματικά με καλύτερο τρόπο αν αποφασιστεί από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας να γίνεται η στράτευση στα δεκαοκτώ χρόνια.

Εκτός αυτού, επειδή συνεχώς τίθεται το θέμα της στράτευσης στα δεκαοκτώ, θα έλεγα ότι έχει ειρύτερες επιπτώσεις στην ελληνική κοινωνία, γιατί είναι ένα θέμα που αφορά την ελληνική νεολαία, τις νεολαϊστικες οργανώσεις όλων των κομμάτων, ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Βεβαίως πρέπει να ειδωθεί και από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας, γι' αυτό πρέπει να γίνει συνεργασία πολλών εμπλεκομένων φορέων, για να δούμε αν μπορεί και πρέπει να αντιμετωπιστεί το θέμα αυτό, ώστε να είναι επ' αφελεία της ελληνικής νεολαίας και συνολικότερα της ελληνικής κοινωνίας και της εθνικής άμυνας βεβαίως.

Εγώ βλέποντάς το, όπως είπα στην αρχή, και από την πλευρά της εθνικής άμυνας, καταγράφω και καταθέτω τους προβληματισμούς και τις θέσεις τις οποίες έχουμε.

Εκτός από αυτό το θέμα, θα έλεγα ότι το θέμα που απασχόλησε και σήμερα αλλά και χθες και πιθανόν θα απασχολήσει και στην συνέχεια μετά και από τη δική μου τοποθέτηση, είναι το θέμα των ανυποτάκτων, – και ακούστηκε από όλες τις πτέρυγες της Βουλής- το να έχουν δηλαδή τη δυνατότητα για ένα μήνα κάθε χρόνο ή δεκαπέντε μέρες ή είκοσι να έρχονται να επισκέ-

ππονται την πατρίδα τους, τους γονείς τους, τους οικείους τους και πάσι λέγοντας. Το αίτημα αυτό φαντάζει και ακούγεται λογικό, ανθρώπινο, αλτρουιστικό και βεβαίως όλοι θα θέλαμε να είχαμε τη δυνατότητα να επιτρέψουμε στους συμπατριώτες μας που είναι στο εξωτερικό, είτε στην Ευρώπη είτε στις χώρες πέραν του Ατλαντικού, να επισκέπτονται τη χώρα τους και την πατρίδα μας. Όμως έχω την αίσθηση –και συγχωρέστε με που το λέω- ότι όποιος από σας κι αν ευρίσκεται στη θέση τη δική μας, στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, η στάση κι η τοποθέτησή του θα ήταν ίδια με αυτήν που έχουμε εμείς σήμερα, όπως ήταν ίδια και χθες και προχθές του άλφα ή του βήτα Υπουργού της μας ή της άλλης κυβέρνησης. Δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα. Αυτό, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, είναι υποχρέωση συνταγματική, προκύπτει εκ του Συντάγματος. Όλοι οι Έλληνες πολίτες, λοιπόν, οφείλουν να υπηρετήσουν τη θητεία τους, τις Ένοπλες Δυνάμεις. Αν τους επιτρέπουμε κάτι τέτοιο κάθε χρόνο δεν ξέρω τι διαφορετικό κάνουν όλοι οσοι νομίμως, αφού υπηρέτησαν τη θητεία τους ή έχουν αναβολή, σπουδάζουν στο εξωτερικό ή εργάζονται στο εξωτερικό. Μια φορά το χρόνο έρχονται και αυτοί. Δηλαδή, εξομοιώνουμε δύο εντελώς διαφορετικές κατηγορίες και αυτό αντίκειται και στο Σύνταγμα στο τέλος τέλος, όχι στη διάταξη που αναφέρεται στην υποχρέωση να υπηρετήσουν τη θητεία τους, αλλά στο ότι όλοι οι Έλληνες είναι ίσοι. Εν προκειμένω, λοιπόν, θα υπήρχε μεγίστη ανισότητα αφού δύο διαφορετικές κατηγορίες αντιτίθενται με τον ίδιο τρόπο.

Έτσι, λοιπόν, αυτό θα ήταν σαν κίνητρο, σαν ένα κάλεσμα να επαναληφθεί και από τους επόμενους....

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Αντικίνητρο είναι αυτό. Τους αποκόπτουμε, τους ξεχνάμε.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Όχι δεν τους αποκόπτουμε.

Είναι κίνητρο, όπως είπα, να επαναληφθεί και από τους επόμενους και από τους μεθεπόμενους. Υπάρχει σχετική ρύθμιση από το παρελθόν, η οποία αναφέρεται βεβαίως σε εξαιρετικές περιπτώσεις για σοβαρούς λόγους υγείας είτε άλλα προβλήματα που περιοριστικά αναφέρονται, όπου με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας παρέχεται αυτή η δυνατότητα να επισκέπτονται τη χώρα μας.

Λυπάμαι που δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό το ανάλογο αίτημα και νομίζω ότι καταλαβαίνουμε όλοι γιατί δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό κάτι τέτοιο.

Έρχομαι τώρα στο θέμα που έθεσε ο κ. Σπηλιωτόπουλος - βεβαίως τα έθεσαν διάφοροι από όλες τις πλευρές- που ζητά την κατάταξη μέχρι 30-5-2004 αυτών των ανυποτάκτων, που είναι στο νομοσχέδιο μέχρι 31-11-2003. Δεν μπορεί αυτό να γίνει αποδεκτό. Εξάλλου στο παρόν νομοσχέδιο -δεν θυμάμαι τώρα σε ποιο άρθρο- χωρηγούμε αναβολή μέχρι 31-12-2004 όσων η αναβολή λήγει στις 31-12-2003. Έτσι, λοιπόν, αν και δεν καλύπτει απόλυτα όλους όσους λέτε, εν πάσῃ περιπτώσει είναι μια ρύθμιση σε παρόμοια κατεύθυνση.

Έρχομαι τώρα στο ερώτημα που έβαλε ο κ. Σκοπελίτης και αφορά τις σχολές τις αδιαβάθμιτες, ΟΑΕΔ, ωδεία, καλλιτεχνικές σχολές κλπ. Για να τύχουν αναβολής, θα πρέπει να διαβαθμιστούν από το Υπουργείο Παιδείας, Εργασίας, -όπου ανήκουν- Πολιτισμού κλπ. Δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά και ως εκ τούτου οι ενέργειες προκειμένου να συμπεριληφθούν και να ενταχθούν σ' αυτές τις ρυθμίσεις τις στρατολογικές είναι να κινηθεί η διαδικασία η συγκεκριμένη προς την κατεύθυνση εκείνη.

Όσον αφορά τους αποφόιτους των νυχτερινών σχολείων, για τους οποίους ζητάτε αύξηση μέχρι τα είκοσι πέντε έτη, νομίζω ότι οι αυξήσεις που κάνουμε στα ανώτατα όρια αναβολών κατά κατηγορία και κατά βαθμίδα εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα σημαντικές και καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος. Οταν για αποφόιτους ΑΕΙ παραμένει το όριο των είκοσι οκτώ ετών, νομίζω ότι το όριο των είκοσι τεσσάρων ετών που δίνουμε για όσους φοιτούν στις νυχτερινές σχολές είναι αρκετό και δεν θεωρώ ότι πρέπει να το αυξήσουμε.

Τώρα σε σχέση με το πεντηκοστό έτος και τη μείωση του στο τεσσαρακοστό πέμπτο έτος -που και αυτό ετέθη και προβλέπεται από το άρθρο 3- εσείς ζητάτε να μειωθεί ετι περαιτέρω στο τεσσαρακοστό έτος. Αγαπητοί συνάδελφοι, θέλω βεβαίως να

είμαι ευχάριστος στα όποια αιτήματα τίθενται από την Εθνική Αντιπροσωπεία και από τους συναδέλφους αλλά δεν μπορώ και λυπάμαι που το λέω, αλλά ούτε αυτό δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό για τον πολύ απλό λόγο ότι είναι πολύ κοντά στο πέρας των σπουδών ενός γιατρού π.χ., ενός ειδικού επιστήμονα ή ενός διακεκριμένου επιστήμονα.

Ως εκ τούτου αυτός έχει κάθε λόγο να μείνει μερικά χρόνια ακόμα –τρία, τέσσερα, πέντε το πολύ- στη χώρα όπου σπούδασε, διέπρεψε και εργάζεται προκειμένου να συμπληρωθεί το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας του για να έλθει στη συνέχεια ελεύθερα στη χώρα μας. Συνεπώς ούτε αυτό μπορεί να γίνει αποδεκτό από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Σχετικά με τα όσα έθεσε ο κ. Καρασμάνης και ο κ. Λεονταρίδης περί επέκτασης του ν. 2838/2000 που αναφέρεται στο μισθολόγιο για όλους τους συνταξιούχους στρατιωτικούς, θέλω να σας πω ότι με ενέργειες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας το θέμα βρίσκεται στην ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Και βέβαια γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι δεν είναι θέμα μόνο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Όταν θα έχουμε την απάντηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου θα δει πως θα το αντιμετωπίσει.

Δεν ξέρω εάν άφησα αναπάντητα ερωτήματα. Μπορεί προφανώς να μην ικανοποίησα όλους, αλλά προσπάθησα σημειώνοντας τις τοποθετήσεις των συναδέλφων να καλύψω όλα τα ερωτήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Καλώς.

Αναφέρω για τα Πρακτικά ότι δεν κάνετε καμία τροποποίηση.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Όχι, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Όλα τα άρθρα παραμένουν ως έχουν.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Παπαληγούρα, θέλετε το λόγο;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κα Δαμανάκη έχει ζητήσει το λόγο.

Ορίστε, κυρία Δαμανάκη, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δύο λεπτά μου αρκούν.

Σήμερα ο παριστάμενος Υπουργός -όπως χθες μας είχε πληροφορήσει ο κ. Αποστολίδης- αποσαφήνισε ότι οι ανυπότακτοι του εξωτερικού δεν έχουν δικαίωμα να έρχονται στην Ελλάδα. Βεβαίως δεν μιλούμε για κάποιες περιπτώσεις θανάτων, όπου με απόφαση του κ. Υπουργού γίνεται εξαίρεση.

Όμως το αίτημα όλων των πτερυγών -και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ και του εισηγητή του ΠΑΣΟΚ, που ακούσαμε- δεν αφορά τις έκτακτες περιπτώσεις, αλλά μια επαφή μια φορά το χρόνο με την Ελλάδα. Και νομίζουμε ότι αυτό το αίτημα δεν είναι υπερβολικό. Άκουσα με προσοχή τον κ. Υπουργό και δεν καταλαβαίνω τα επιχειρήματά. Δηλαδή εάν ο άλλος βρίσκεται στο εξωτερικό και ξεκοπεί τελείως από τη χώρα του, αυτό είναι καλύτερο;

Επιπλέον θέλω να σημειώσω -αυτό βέβαια είναι ένα άλλο κεφάλαιο και μέχρι τώρα σ' αυτή τη συζήτηση δεν ήθελα καθόλου να το θίξω, αλλά νομίζω ότι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας πρέπει να το δει- ότι σε περιπτώσεις που μιλούμε για χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου δίνουμε διαβατήριο για τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι για την Ελλάδα, με βάση τη Συνθήκη του Σένγκεν ενδεχομένως, κύριε Υπουργέ, να έχουμε άλλου είδους προβλήματα, τα οποία πρέπει να δείτε και για τα οποία πρέπει να βρεθεί μια λύση.

Δεν ξέρω, αλλά θα έλεγα τουλάχιστον αυτό το θέμα να το κρατήσετε μέχρι το τέλος της συζήτησης. Καλά, για τα σαράντα χρόνια καταλαβαίνω. Έχετε μια λογική. Εμείς επιμένουμε στη δική μας. Όμως το θέμα της άδειας θα έχει και άλλες επιπτώσεις και θα έλεγα ότι πρέπει να το δείτε με μεγαλύτερη ελαστικότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κηρύσσεται

περαιωμένη η συζήτηση της ενότητας των άρθρων 1 έως 5.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς το άρθρο 2, έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5, ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό, ως έχει, ομοφώνως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε τώρα στη συζήτηση της ενότητας των υπολοίπων άρθρων, δηλαδή τα άρθρα 6 έως 17.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Γιαννακόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, και στην ενότητα αυτή έχουμε να κάνουμε λίγες παρατηρήσεις, αφού ήμασταν αναλυτικοί στην εισήγησή μας.

Με το άρθρο 6 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του προηγούμενου νόμου. Αναφέρεται βεβαίως ολόκληρο το κεφάλαιο στους επαγγελματίες οπλίτες και με το άρθρο αυτό παρέχεται η δυνατότητα να καταταγούν ως επαγγελματίες οπλίτες και σε όσους δεν έχουν εκπληρώσει τη στρατιωτική τους υποχρέωση.

Επίσης, στο άρθρο 7 η αλλαγή του ορίου από το εικοστό έκτο στο εικοστό όγδοο έτος χρόνια γίνεται για να υπάρξει μεγαλύτερο πληθυσμιακό δυναμικό. Να προσέρχονται δηλαδή περισσότεροι.

Το όριο της ηλικίας, κύριε Υπουργέ, από τα είκοσι έξι στα είκοσι οκτώ, όχι αβάσιμα θα έλεγα βρήκε αντίθετους ορισμένους συναδέλφους –ιδιαίτερα τους πρώην στρατιωτικούς μας συναδέλφους- με το αιτιολογικό ότι στα είκοσι οκτώ του χρόνια ο στρατιωτικός δεν μπορεί να αποκτήσει νοοτροπία στρατιωτικού.

Επιμένω στην άποψη ότι υπάρχουν όντως δύο βάσιμες απόψεις αλλά νομίζω ότι όσο περισσότεροι προεσέρχονται, τόσο καλύτερα. Πιστεύω ότι δίνεται η δυνατότητα σε περισσότερους να προσέλθουν και όπως είπα και χθες –γιατί κάποιοι κατηγόρησαν το θεσμό των επαγγελματιών οπλιτών- ως επαγγελματίες οπλίτες, προσέρχονται πλέον και λόγω της ανεργίας κλπ., και πτυχιούχοι.

Το άρθρο 8, μιλάει για την προβλεπόμενη δεκαετή υποχρέωση παραμονής στις Ένοπλες Δυνάμεις που γίνεται επιπλέον. Οι λόγοι που επιβάλλουν τη ρύθμιση αυτή ευνοούν τόσο τις Ένοπλες Δυνάμεις οι οποίες σε λιγότερο χρονικό διάστημα θα έχουν αξιόμαχα και έμπειρα στελέχη και τους επαγγελματίες οπλίτες οι οποίοι σε μικρότερο χρονικό διάστημα θα έρουν ότι θα σταδιοδρομήσουν στο στρατό. Νομίζω ότι είναι προς την σωστή κατεύθυνση και αυτή η διάταξη και βεβαίως πιστεύω ότι θα ψηφισθεί από όλες τις πλευρές του Τμήματος.

Το άρθρο 9 λέει για τα καθήκοντα διοικητικής φύσης και μέριμνας που δίδονται πλέον με το άρθρο αυτό στους επαγγελματίες οπλίτες οι οποίοι έχουν αποκτήσει εμπειρία δέκα έως δεκαπέντε ετών. Νομίζω πως και αυτή η ρύθμιση είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Είναι επιβεβλημένη αυτή η τροποποίηση για λόγους ευχέρειας στην αντιμετώπιση διοικητικών αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων αλλά και προς διευκόλυνση των επαγγελματιών οπλιτών γιατί κάποιοι από αυτούς μπορεί να έχουν ιδιαίτερες ικανότητες να χρησιμοποιηθούν και σε τέτοιους είδους εργασίες.

Βεβαίως υποστηρίχθηκε –όχι αβάσιμα- η άποψη ότι οι οπλίτες προσλαμβάνονται για ένα συγκεκριμένο λόγο και σε αυτόν θα πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους. Είναι μία άποψη.

Το άρθρο 10 τροποποιεί διατάξεις και λέει ότι στο βαθμό του δεκαένα προάγονται όσοι έχουν υπηρετήσει στις Ένοπλες Δυνάμεις ένα χρόνο, από δύο που ήταν, και στο βαθμό του λοχία με τη συμπλήρωση πέντε χρόνων αντί για οκτώ που ήταν.

Το άρθρο 11 αναφέρεται στην αίτηση απόλυτης, καθώς έπρεπε να γίνει αποδεκτή από τα αρμόδια συμβούλια. Με την οποία τώρα αποκαθίσταται, η αίτηση γίνεται δεκτή το αργότερο εντός τριμήνου χωρίς την προσαπαιτούμενη αποδοχή από το συμβούλιο.

Αυτή η αλλαγή, αλλά και οι άλλες αλλαγές, βασίζονται στη συνταγματική αρχή της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου και της επακόλουθης επιλογής της εργασιακής του δραστηριότητας.

Νομίζω ότι και η άλλη παράγραφος αναφέρεται στο ίδιο θέμα. Γενικότερα, όμως, φρονώ ότι όλες αυτές οι διατάξεις που αναφέρονται στους επαγγελματίες οπλίτες κάνουν ευκολότερη και ελκυστικότερη τη ζωή τους στο στράτευμα, αφού –όπως είπα- θεσμοθετούνται ευνοϊκές γι' αυτούς διατάξεις.

Θα ήθελα να αναφερθώ στο κεφάλαιο 4, αφού είπαμε ότι θα τα συζητήσουμε όλα μαζί. Αυτό το κεφάλαιο αναφέρεται σε ορισμένες διατάξεις, όπως για τα ανήλικα ορφανά στρατιωτικών, ιππαμένων αλεξιπτωτιστών, κλπ. Με την προτεινόμενη, λοιπόν, δι' αυτής της παραγράφου διάταξη αποκαθίστανται πλέον και τα ανήλικα ορφανά από το πατέρα τους, εφόσον είναι μέχρι είκοσι πέντε χρόνων και είναι αποδεδειγμένα φοιτητές σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή υπηρετούντα στρατιωτική τους θητεία.

Η επόμενη παράγραφος αναφέρεται στην παροχή ενός μισθού λοχαγού, ως εφάπαξ χρηματική αρωγή, για την ίδια ηλικία μέχρι είκοσι πέντε χρόνων, εφόσον αυτά τα παιδιά σπουδάζουν ή υπηρετούν τη θητεία τους, ανεξαρτήτως αν αναγνωρίζονται ως προστατευόμενα μέλη της οικογένειας ή όχι.

Νομίζω ότι και η επόμενη διάταξη της παραγράφου αναφέρεται στους δικαιούχους της αεροθεραπείας, οι οποίοι δεν υποβάλλονται πλέον ανά τριετία, αλλά ανά δεκαετία στην επιπροπή. Θεωρώ ότι αυτές είναι ευνοϊκές διατάξεις, αλλά δεν μπορούν να θεωρηθούν μεροληπτικές. Θα μπορούσα να πω ότι είναι ένας ελάχιστος φόρος τιμής στα ένστολα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που έδωσαν και τη ζωή τους για την πατρίδα. Εν πάσῃ περιπτώσει, αυτές οι παροχές είναι ελαχιστότατες και δεν μπορούν να θεωρηθούν μεροληπτικές.

Το άρθρο 13 αναφέρεται στην τιμητική παροχή του βαθμού χωρίς κρίση στους ανθυπασπιστές και στους αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού που στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου κατήλθαν ως πληρώματα στη Μέση Ανατολή. Πιστεύω, λοιπόν, ότι και αυτή η διάταξη είναι προς θετική κατεύθυνση, όπως και η επόμενη διάταξη της παραγράφου 2 που παρέχει τη δυνατότητα στους μαθητές της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών του Στρατού Ξηράς να παραιτούνται σε οποιαδήποτε φάση της φοίτησής τους.

Η παράγραφος 4 αναφέρεται στη δυνατότητα που παρέχεται στον Υπουργό να καθορίζει για λόγους πλήρους διαφάνειας και αντικειμενικότητας με απόφασή του ότι και το πολιτικό πλέον προσωπικό μπορεί να υπηρετεί σε ελληνικές πρεσβείες στο εξωτερικό ή σε άλλες υπηρεσίες μας στο εξωτερικό.

Όσον αφορά στο άρθρο 14 που αναφέρεται στην επίταξη, είπα χθες τις απόψεις μου. Είναι ένα σοβαρό άρθρο, για το οποίο δεν θέλω κάπι να επαναλάβω.

Το κεφάλαιο 5 καθηεύωνται την αναδρομικότητα της ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος νομοσχεδίου και υπάρχουν και κάποιες μεταβατικές διατάξεις που αναφέρονται στους μετοχομερισματούχους του Μετοχικού Ταμείου Στρατού για καταβολή χρηματικού ποσού, κλπ.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι ψηφίζουμε βεβαίως όλες αυτές τις διατάξεις. Είναι ευχάριστο -και φάνηκε άλλωστε και από την ψήφιση των πρώτων κεφαλαίων- ότι ομόφωνα το Τμήμα ψήφισε τα πέντε πρώτα άρθρα, πράγμα που σημαίνει ότι το νομοσχέδιο είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αφού επιλύει πράγματι ένα κοινωνικό πρόβλημα, που είτε είναι δίκαιο σε όλη του την έκταση είτε όχι, μαστίζει και ταλανίζει για μεγάλο χρονικό διάστημα την ελληνική κοινωνία.

Επαναλαμβάνω ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ -και ιδιαίτερα η ήγειρα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας- είδε το θέμα με ευαισθησία, με κατανόηση και επιλύει στο μέτρο του δυνατού σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό, θα έλεγα, σχεδόν καθολικά το θέμα των ανυπότακτων.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, είχαμε την υποχρέωση να το κάνουμε. Μπορεί να παραμένουν κάποια προβλήματα, αλλά όπως είπε και κάποιος συνάδελφος στην Επιτροπή, δεν πρέπει να φθάσουμε στο σημείο να στέλνουμε τα απολυτήρια του στρατού στο εξωτερικό στις διευθύνσεις ορισμένων.

Μπορεί να είναι υπερβολή, αλλά από τη μια μεριά έχουμε την υποχρέωση της χώρας μας να δει με κατανόηση και υπευθυνότητα την αλλαγή των εκπαιδευτικών συγκυριών σε σχέση με και από την άλλη υπάρχει η συνταγματική υποχρέωση, που λέει ότι κάθε Έλληνας πολίτης θα πρέπει να υπηρετεί την πατρίδα. Δυστυχώς βρίσκομαστε σε μια κατάσταση που δεν μπορούμε, όπως άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να μην έχουμε στρατό ή να έχουμε επαγγελματικό στρατό, που φαίνεται ότι είναι η καινούργια μορφή των στρατών στον κόσμο.

Πιστεύω ότι με το νομοσχέδιο αυτό ενισχύεται ο νεοπαγής θεσμός των επαγγελματιών οπλίτων και, όπως είπα, επιλύεται το θέμα των ανυπότακτων. Ελπίζω και εύχομαι, όπως υπάρχει ομοφωνία στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, που αποδεικνύει ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, με διάλογο και κατανόηση, αλλά προπαντός με συνεννόηση, να περνούμε περισσότερα νομοσχέδια στο Κοινοβούλιο μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο εισιτηρητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σπηλιώτοπουλος έχει το λόγο.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με τα άρθρα 6 και 7, εμείς καταθέτουμε τη διαφωνία μας και εξηγούμε για ποιους λόγους, κύριε Υπουργέ, διαφωνούμε με τις ρυθμίσεις των άρθρων αυτών.

Κατ' αρχήν, θα ήθελα να πω ότι, σχετικά με τη ρύθμιση του άρθρου 6, όπου μέχρι σήμερα οι επαγγελματίες οπλίτες θα μπορούσαν να καταταγούν, μόνο εφόσον είχαν εκπληρώσει τη στρατεύσιμη υποχρέωσή τους, ή που διανύουν το τελευταίο εξάμηνο της εκπλήρωσής της.

Ο λόγος για τον οποίον είχε τεθεί αυτή η διάταξη στον προηγούμενο νόμο, ήταν συγκεκριμένος, ότι θα μπορούμε να έχουμε επαγγελματίες οπλίτες, οι οποίοι από την ώρα της κατάταξής τους, δεν θα είχαν την ανάγκη να περάσουν τη βασική, τη στοιχειώδη στρατιωτική εκπαίδευση. Έτσι είχαμε ένα κέρδος, έναν αφέλιμο χρόνο στην υπόθεση αυτή. Επιπλέον γνώριζαν, αν ήταν κατάλληλοι από άλλες πλευρές για το στρατιωτικό επάγγελμα.

Βεβαίως αποδείχθηκε στην πράξη, και αναγκαστήκατε να το αλλάξετε, ότι στη σημερινή εποχή του ευδαιμονισμού οι νέοι δεν πάνε εύκολα στο στρατό. Άπαξ και πάνε στο στρατό και δουν ότι εκεί υπάρχουν απαιτήσεις, ότι υπάρχει ανάγκη να εργαστούν και να προσφέρουν, να κάνουν σκοπιές, να μείνουν μέσα με τις ασκήσεις, να χάσουν τα Σαββατοκύριακά τους, από εκεί και πέρα τα πράγματα τους φαίνονται βουνό και φεύγουν. Τώρα λοιπόν, για να γίνει ελκυστικότερος ο θεσμός, προσλαμβάνονται επαγγελματίες οπλίτες, χωρίς να έχουν εκπληρώσει τη θητεία τους.

Το ερώτημα είναι αν έχετε μελετήσει κατά πόσο αυτό θα απομοιώσει τις κλάσεις κανονικά, δηλαδή αν θα προτιμήσει κάποιος αντί να πάει να υπηρετήσει τη θητεία του, να πάει επαγγελματίας οπλίτης, να κάνει τη θητεία του, να πληρώνεται και ενδεχομένως στα τρία ή τέσσερα χρόνια που δίνει ο σημερινός νόμος, να σηκωθεί να φύγει.

Αυτά είναι προβλήματα που θα πρέπει να εξετάσετε για να δείτε τελικά, αν προκύπτει κέρδος από την όλη υπόθεση. Γιατί αν είναι να προσλάβουμε επαγγελματίες οπλίτες, οι οποίοι μπαίνουν μέσα μόνο και μόνο για να κάνουν τη θητεία τους, να πληρώνονται και να περιμένουν να περάσει η τριετία ή η τετραετία και να σηκωθούν να φύγουν, τότε έχουμε αποτύχει εκ προοιμίου και δεν μπορούμε να βασιστούμε σ' αυτό. Παρακαλώ πολύ αυτό να το εξετάσετε.

Όσον αφορά τώρα την ηλικία των είκοσι έξι ετών, είμαστε

κάθετα αντίθετοι, διότι η λειτουργία του θεσμού των εθελοντών πενταετούς υποχρεώσεως -όπου και σεις χθες παραδεχθήκατε ότι ο θεσμός πέτυχε και πράγματι πέτυχε- απέδειξε ότι και τα πέντε χρόνια ήταν πολλά. Η σκέψη η δική μας ήταν τότε να περάσουμε σε εθελοντές τριετούς υποχρεώσεως, για τον απλούστατο λόγο ότι, όταν ο νέος ξέρει ότι θα πάει μόνο τρία χρόνια και θα δει αν είναι ικανός να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις ή όχι και να σηκωθεί να φύγει στη συνέχεια, είναι πιο εύκολο από να καθήσει επτά χρόνια. Το είδατε και σεις αυτό και τα 10 χρόνια με το σημερινό νομοσχέδιο, τα μετατρέψατε σε 7 χρόνια παραμονής.

Επειδή ο θεσμός των ΕΠΥ έχει μια μεγάλη ιστορία, είναι αρκετά χρόνια από τότε που εφαρμόστηκε, μας έδωσε αυτά τα συμπέρασμα. Τώρα λοιπόν, έτσι όπως τίθεται το εικοστό όγδοο όριο της ηλικίας -όπως το πάτε τώρα- θα έλθει ο αποτυχημένος από τον ιδιωτικό τομέα ή το δημόσιο, που δεν μπόρεσε δηλαδή να ενταχθεί μέσα στο σύστημα εργασίας, αναγκαστικά, ταλαιπωρημένος, να γίνει επαγγελματίας οπλίτης για να λύσει το βιοποριστικό του πρόβλημα. Νομίζω ότι δεν θέλουμε τέτοιους επαγγελματίες οπλίτες. Αν δείτε όλα τα σύγχρονα μέτωπα του πολέμου, στον Κόλπο, στο Αφγανιστάν, παντού, τον πόλεμο των κάνουν εικοσάρχοντοι, εικοστριάχρονοι, εικοστετράχρονοι. Αυτές οι ηλικίες κάνουν τον πόλεμο. Ο άλλος με οικογένεια, ταλαιπωρημένος, κουρασμένος, αποτυχημένος από την έξω ζωή, θα έλθει για να του λύσουμε το πρόβλημα. Αν το βλέπετε σαν μια λύση στο πρόβλημα της ανεργίας, είναι άλλη ιστορία. Άλλα δεν κάνει για επαγγελματίας οπλίτης αυτός ο συγκεκριμένος τύπος που περιγράφουμε τώρα. Βεβαίως, θα υπάρξουν και εικοσιοκάρηδες που θα είναι ικανοί να αντεπεξέλθουν, αλλά όταν ανοίγουμε πολύ πλέον τα όρια ηλικίας, για να το κάνουμε ελκυστικότερο, γιατί προηγουμένως δεν έχαμε τέτοια προσέλκυση υποψήφιών, νομίζω ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και αναγκάζονται να κάνουν αυτές τις παραχωρήσεις.

Δεν συμφωνούμε με το εικοστό όγδοο έτος και επιμένουμε στο εικοστό έκτο, το οποίο και πάλι το βρίσκουμε αρκετά υψηλό. Άλλα μια και υπάρχει αυτό το όριο σημερα, σταματάμε εκεί.

Όσον αφορά το άρθρο 8, δεν έχουμε καμία παρατήρηση να κάνουμε. Ελαπτώσατε το χρόνο υποχρεωτικής παραμονής σε επιπλετή, γιατί ο δεκαετής ήταν μεγάλος. Τα είπαμε και προγομνώνων.

Άρθρο 9. Και αυτό είναι μέσα στα πλαίσια του ότι θα πρέπει να γίνει ελκυστικότερος ο θεσμός και αναγκαζόμαστε τώρα να τους λέμε «ενώ σας θέλουμε για τη μάχη, στα δέκα χρόνια αντί για δεκαπέντε θα σας κάνουμε διοικητικούς, να φύγετε από την πρώτη γραμμή, να πάτε πίσω». Νομίζω ότι κάνουμε εκπτώσεις στο θεσμό. Άλλως ξεκινήσαμε και αλλού καταλήγουμε.

Είπε και η κα. Δαμανάκη χθες, «τι τους θέλετε τους διοικητικούς». Η υπόθεση είναι ότι θέλουμε επαγγελματίες οπλίτες να μπουν μέσα στα άρματα μάχης, στα αντιεροπορικά, στα συστήματα υψηλής τεχνολογίας, στα συστήματα που θέλει πολύχρονη εκπαίδευση, που θέλει εμπειρία, που θέλει και γνώσεις. Αυτούς θέλουμε ως επαγγελματίες οπλίτες.

Αυτός είναι ο επαγγελματικός στρατός, όπως τον αντιλαμβάνομαστε και όπως είναι οι απαιτήσεις σημερα, κυρίως μέσω του ΝΑΤΟ. Είδατε ότι το ΝΑΤΟ σας ζητά να στείλετε στο Κόσοβο ή οπουδήποτε, επαγγελματίες. Δεν θέλει κληρωτούς. Όλα τα εκστρατευτικά σώματα ζητούν επαγγελματίες οπλίτες. Αυτή είναι η δουλειά τους. Τώρα εσείς τους λέτε «ελάτε και στα δέκα χρόνια θα γίνετε διοικητικοί». Μα, δεν θέλουμε διοικητικούς. Έχουμε γεμίσει διοικητικούς.

Τα γραφεία είναι γεμάτα από διοικητικούς. Όπως λέμε και στον ιδιωτικό τομέα, δεν θέλουμε ανθρώπους στα γραφεία, αλλά παραγωγικούς που θα δουλέψουν στα εργοστάσια, για να βγει η παραγωγή. Εδώ πρόκειται περί παραγωγής υπηρεσιών άμυνας. Οι διοικητικοί είναι πάρα πολλοί. Βεβαίως όχι ότι και αυτοί δεν παράγουν υπηρεσίες άμυνας, παράγουν, αλλά αυτό που χρειαζόμαστε στην πρώτη γραμμή είναι μαχητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Πράγματι θέλουμε μάχιμους.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ : Ναι, κύριε Πρόεδρε. Μάχιμους θέλουμε.

Κύριε Υπουργέ, με το άρθρο 9 δεν αξιοποιείτε πλήρως το χρονικό διάστημα κατά το οποίο έχετε τους επαγγελματίες οπλίτες στο σώμα. Γ' αυτό και θα διαφωνήσουμε και με το άρθρο 9.

'Οσον αφορά στο άρθρο 10, θα ήθελα να πω ότι και εδώ έχουμε μία διαφωνία στο εξής: Μειώνετε το χρόνο προαγωγής από δεκανίες σε λοχίες. Τους είχατε 8 χρόνια και τώρα, για να κάνετε ελκυστικότερο το θεσμό, τους πάτε από ένα μέχρι δύο χρόνια.

Θα έχουμε με αυτόν τον τρόπο αρχηγούς και δεν θα έχουμε στρατιώτες. Θα γίνουν όλοι λοχίες και ο λοχίας θα ψάχνει να βρει κάποιον δεκανέα, για να κάνει τη δουλειά, αλλά οι δεκανείς θα είναι ελάχιστοι, θα είναι καινούργιοι που μπήκαν ένα δύο χρόνια ανάλογα με το αν έχουν υπηρετήσει ή όχι, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί και πρόβλημα στη σχέση μεταξύ των συγκεκριμένων βαθμοφόρων, αλλά και να έχουμε προβλήματα εξέλιξης. Για φανταστέτε ένα συνωστισμό από λοχίες, δηλαδή κάθε ένα με δύο χρόνια θα γίνονται λοχίες και κάθε πέντε χρόνια θα φεύγουν οι λοχίες, για να γίνουν επιλοχίες. Θα γίνει μία τέτοια διόγκωση στο βαθμό του λοχία, που νομίζω ότι θα έχετε πρόβλημα εξέλιξης. Στο μέλλον θα προκύψουν άλλα προβλήματα.

Δεν διαφωνούμε με το να γίνει ελκυστικότερος ο θεσμός, αλλά νομίζω ότι ο τρόπος, με τον οποίο προσπαθείτε να κάνετε το θεσμό ελκυστικότερο, μπορεί σήμερα να λύσει το πρόβλημα αυτό, αλλά αργότερα -και όχι πολύ- σε τέσσερα-πέντε χρόνια, όταν θα γεμίσουμε πάλι λοχίες, τότε θα δημιουργηθεί το πρόβλημα.

Έτσι λοιπόν πρέπει να τα κοιτάξετε αυτά τα πράγματα και εμείς, για να σας διευκολύνουμε στην υπόθεση αυτή, σας λέμε ότι ο θεσμός του εθελοντή πενταετούς υποχρεώσεως θα πρέπει να είναι το πρότυπο για το πως λειτούργησε και μέχρι πού έφθασαν όλοι αυτοί. Κοιτάξτε το. Είναι ένας θεσμός που τον αποδεχτήκαμε όλοι και λειτούργησε επιτυχώς.

Στο άρθρο 11 συμφωνούμε και δεν έχουμε κάποια άλλη παρατήρηση. Αφορά τον τρόπο με τον οποίον παραπούνται οι επαγγελματίες οπλίτες, οι οποίοι έφεραν καθημερινά θα διαπιστώσουν ότι δεν τους πηγαίνει το επάγγελμα. Βέβαια δίνετε τρία χρόνια, για όσους ήδη έχουν μπει και έχουν υπηρετήσει τη θητεία τους, και τέσσερα χρόνια για όσους μπήκαν για πρώτη φορά και δεν έχουν κάνει καθόλου υπηρεσία στο στράτευμα. Αν κάποιος θέλει να φύγει, θα πρέπει βέβαια για τέσσερα χρόνια να τον σιτίζετε, να τον πληρώνετε και θα περιμένετε να έλθει η ώρα, για να σηκωθεί να φύγει από τις Ένοπλες Δυνάμεις. Αυτός βέβαια δεν θα είναι αξιοποιήσιμος και αυτό είναι σίγουρο.

Στο κεφάλαιο 4, άρθρο 12, συμφωνούμε και είναι πάρα πολύ σωστό.

Άρθρο 13. Εδώ έχουμε αρκετά πράγματα να πούμε. Στις παραγράφους 1 και 2 συμφωνούμε και εμείς. Στην παράγραφο 3 είπαμε ορισμένα πράγματα τότε στην επιτροπή και δεν έχουμε να πούμε τίποτε άλλο. Στην παράγραφο 4 ό,τι είχαμε να πούμε, τα συζητήσαμε στην επιτροπή και νομίζω ότι έχουν καταγραφεί. Αφορούν στο πολιτικό προσωπικό, τα κριτήρια και τη διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης στις θέσεις εξωτερικού. Νομίζω ότι υπάρχουν τα αρμόδια συμβούλια και ότι θα μπορούσε να γίνει με πάγιες διαταγές, οι οποίες ισχύουν και σήμερα και θα μπορούσαν να εφαρμοστούν. Όσον αφορά στην παράγραφο 5 ισχύει το ίδιο. Για την παράγραφο 5, που αφορά στην απόφαση του Υπουργού να μεταφέρει τις κενές οργανικές θέσεις από επιτελεί σε επιτελεί, νομίζω ότι αυτό πρέπει να γίνει μετά από σύμφωνη γνώμη των Αρχηγών των Επιτελείων.

Άρθρο 14. Συμφωνούμε με αυτό το οποίο περιγράφετε. Όμως εδώ υπάρχει η μεγάλη εκκρεμότητα και χρειάζεται να συζητήσουμε τη διασφάλιση του εργασιακού καθεστώτος των ήδη υπηρετούντων επιτάκτων. Μάλιστα αρχίζετε να τους παίρνετε από τα καράβια και να τους πηγαίνετε αλλού, ενώ θα έπρεπε την ειδοκότητα, με την οποία υπηρετούν τόσα χρόνια, αυτή να έχουν και στη νέα τους θέση. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, πρέπει να λύσετε το πρόβλημα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ)

Επομένως πρέπει να καταργηθεί ο θεσμός ως έχει, όπως πράγματι καταργείται και ενεργοποιείται αποκλειστικά μόνο σε περιπτώσεις πολέμου, γενικής επιστράτευσης κλπ. και από εκεί και πέρα να βρεθεί ο τρόπος να μονιμοποιηθούν οι άνθρωποι αυτοί. Ο κύριος Υφυπουργός χθες μας είπε -όπως και ο κύριος Υπουργός την προηγούμενη φορά- ότι θα ενταχθούν στις προκηρύξεις του Υπουργείου Εσωτερικών για να μοριοδοτηθούν σε οποιονδήποτε διαγωνισμό συμμετέχουν. Όμως εδώ -προσέξτε- είναι τελείως άνιση η μεταχείριση. Διότι σε οποιονδήποτε διαγωνισμό σήμερα μετέχουν υποψήφιοι ειδικών κατηγοριών που έχουν τόσα πολλά μόρια, που τα μόρια των επιτάκτων θα είναι τίποτα μπροστά τους. Παραδείγματος χάρη τα μόρια των πολυτέκνων που είναι πολλά -και ορθώς είναι πολλά, μην παρεξηγηθούμε- τα μόρια των αντιστασιακών, τα μόρια των αναπτήρων, όπως παιδιά αναπτήρων κλπ. Ασφανικά ενώ αναγνωρίζετε ότι μπορούν να συμμετέχουν στο διαγωνισμό από μία, ας πούμε, δεσπόζουσα θέση λόγω της προϋπηρεσίας τους, από την άλλη τους κατατάσσετε στην ίδια κατηγορία με άλλους μοριοδοτούμενους από άλλους χώρους και από άλλες κατηγορίες.

Άρα η πολιτική σκέψη για την υπόθεση αυτή είναι λανθασμένη. Εάν πράγματι θέλετε αυτούς τους επιτάκτους -τον οποίο θεσμό καταργείτε σήμερα και έχετε γύρω στα διακόσια άτομα επί ξύλου κρεμάμενα- να τους αποκαταστήσετε, όπως πρέπει να γίνει, θα πρέπει να βρεθεί άλλος τρόπος και όχι αυτός της μοριοδότησης. Είναι λάθος αυτό. Εμείς παρά το ότι χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον περισσότερο για προσωπικές εξυπηρετήσεις αυτός ο θεσμός και προ καιρού πήρατε άλλους τρίαντα για να τους πάτε στα γραφεία -γιατί δεν τους χρειάζεστε, στα γραφεία τους πάτε από εδώ και από εκεί, ο κ. Παπαντωνίου τους προσέλαβε- λέμε ότι πρέπει επιτέλους αυτό το καθεστώς, όπως και εσείς το αναγνωρίζετε, να σταματήσει. Άλλα δεν θα σταματήσει σε βάρος των επιτάκτων, γιατί δεν φταίνε αυτοί γι' αυτά που συνέβησαν όλο αυτόν τον καιρό όταν μάλιστα έχουν υπηρετήσει και έχουν προσφέρει πάρα πολύ στο Πολεμικό μας Ναυτικό. Κινηθείτε, λοιπόν, προς μία μόνο κατεύθυνση, προς τη μονιμοποίηση αυτών των ανθρώπων.

Κεφάλαιο 5 και τελείωνω, κυρία Πρόεδρε. Το μόνο που έχουμε να παρατηρήσουμε είναι ότι μεταξύ των χωρών, κρατών μελών του NATO έχει υπογραφεί μία σύμβαση αποφυγής διπλής στρατολογίας. Δηλαδή αν ένας Έλληνας βρίσκεται στο Βέλγιο, έχει πάρει βελγική υπηκοότητα -είναι ταυτόχρονα Έλληνας- και υπηρετεί στο βελγικό στρατό απαλλάσσεται από τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του στην Ελλάδα. Αυτό, όμως, δεν έχει γίνει με τις ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες δεν είναι μέλη του NATO, παραδείγματος χάρη με τον Έλληνα στη Σουηδία που είναι Σουηδός υπήκοος. Δεν ισχύει το μέτρο παρ' ότι ο Έλληνας εκεί υπηρέτησε τη θητεία του. Υπάρχει, λοιπόν, μία σύμβαση μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αποφυγή της διπλής στρατεύσης. Παρακαλώ πολύ να το σκεφθείτε, γιατί πρέπει να λυθεί και αυτό το θέμα με το να κυρώσει η Ελλάδα και τη Σύμβαση αυτή. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Πριν δώσω το λόγο στον κ. Σκοπελίτη, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Τμήμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» για τα «180 Χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση» είκοσι τέσσερα άτομα από την Ενορία Αγίου Ιωάννου Σερρών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)
Ορίστε, κύριε Σκοπελίτη, έχετε το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τονίσαμε χθες στην επί της αρχής συζήτηση του νομοσχεδίου ότι είμαστε αντιθέτοι με το κεφάλαιο Γ' και με το σύνολο των άρθρων που αυτό περιλαμβάνει, εκτός από το άρθρο 11 που δίνει τη δυνατότητα να απολυθούν νωρίτερα από αυτό το Σώμα όσοι έχουν πάει και έχουν καταταχθεί σε αυτό.

Για εμάς είναι εντελώς απαραδεκτές οι ρυθμίσεις που πρωθυντώνται μέσα από αυτό το κεφάλαιο με τα συγκεκριμένα άρθρα. Έχουν σαν στόχο να «πειστεί» ή καλύτερα να εκβιαστεί η νεολαία μας σε συνδυασμό με τα άλλα προβλήματα που εντοπίζει -κύρια της ανεργίας- και να πάει να καταταγεί σε αυτό το

σώμα, που πρόσφατα έδειξε την απροθυμία της στο κάλεσμα της Κυβέρνησης.

Κύριοι συνάδελφοι, κυρία Πρόεδρε, είμαστε αντίθετοι διαιτερά με τα άρθρα 6 και 7, που επιδιώκουν να «ντύσουν στο χακί» και μάλιστα αυτό που εμείς και μεγάλη μερίδα του λαού μας λέμε «μισθοφορικό χακί»- τους νέους από τα δεκαεννέα, ίσως και από τα δεκαοκτώ τους χρόνια, με τη δυνατότητα που δίνετε στον Υπουργό. Δηλαδή, να γίνεται αυτό σε μία ηλικία που «πλάθεται» ο χαρακτήρας, που διαμορφώνεται ο χαρακτήρας της νεολαίας. Ίσως αυτό να επιδιώκετε, να πάρετε το νέο και να τον «ντύσετε στο χακί» σε μία εύπλαστη ηλικία, ώστε να μπορείτε να του περάσετε αυτό το ρόλο που θέλετε να παίξει, μέσα στα πλαίσια του νέου ρόλου που έχει αναλάβει η χώρα μας, μέσα στα πλαίσια του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θέλετε να μπορείτε να πάρετε το νέο στα δεκαοκτώ-δεκαεννέα χρόνια του, να τον στέλνετε στο Αφγανιστάν και να του λέτε ότι εκεί που τον στέλνετε είναι τα συμφέροντα της χώρας μας, να τον στρέψετε και ενάντια στο λαϊκό κίνημα και να του λέτε ότι προσφέρει ύψιστη υπηρεσία προς το ελληνικό κράτος.

Είμαστε, λοιπόν, αντίθετοι. Τονίζαμε και χθες αρκετούς λόγους, στους οποίους εστιάζεται αυτή η αντίθεσή μας με αυτό κεφάλαιο και με το σύνολο των άρθρων του και το καταψηφίζουμε.

Τώρα, σε σχέση με το κεφάλαιο δ'. Με το άρθρο 12 δεν έχουμε αντιρρήσεις. Με το κεφάλαιο 13 συμφωνούμε, όμως τονίζαμε και χθες, τονίζουμε και σήμερα ότι έχουμε αντιρρήσεις με τις παραγράφους 4 και 5. Η πρώτη παραγράφος δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό Εθνικής Αμύνης να κάνει επιλογή τοποθέτησης προσωπικού σε πρεσβείες, προξενεία κλπ. ο ίδιος, με αποκλειστική δική του ευθύνη. Τονίζαμε τι προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει αυτή η κατάσταση. Επίσης, είμαστε αντίθετοι στο να γίνονται μετακινήσεις από επιτελείο σε επιτελείο και να καλύπτονται έτσι οι κενές θέσεις. Τονίζαμε ότι αυτό το πρόβλημα μπορεί να λυθεί φτιάχνοντας τον οργανισμό ανά επιτελείο. Έτσι, οι ανάγκες θα καθορίζονται με βάση αυτόν και οι όποιες μετακινήσεις θα γίνονται με βάση αυτόν.

Σε σχέση με το κεφάλαιο 14, για το οποίο έγινε αρκετή συζήτηση και το οποίο αφορά τους επίτακτους, τονίζαμε πως είναι θετικό το ότι πάει να καταργηθεί αυτός ο θεσμός, ας τον πω έτσι, παρόλο που πριν από λίγο καιρό, όπως ειπώθηκε και πριν, είχαμε συγκεκριμένες ενέργειες σε αυτήν την κατεύθυνση από τον κύριο Υπουργό.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Χαριστικός θεσμός, κύριε συνάδελφε;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Όμως, λέω ότι αυτή η κατάργηση δεν μπορεί να γίνει σε καμία περίπτωση σε βάρος των εργαζομένων. Καταργείται ο θεσμός και έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τον άρθρο 22, παράγραφος 3 του Συντάγματος. Μην παραβάσουμε ακόμη μια φορά το Σύνταγμα σε σχέση με αυτούς τους ανθρώπους! Το λέω αυτό γιατί το άρθρο 103 του Συντάγματος, παράγραφος 8, αν δεν κάνω λάθος, στο οποίο αναφέρθηκε χθες ο κύριος Υφυπουργός, για να στηρίξει την άποψη και τη θέση του ότι δεν μπορούν να προσληφθούν και να μονιμοποιηθούν, δεν αναφέρεται σε αυτούς τους ανθρώπους. Αναφέρεται σε εκείνους που δουλεύουν με σχέση ιδιωτικού δικαίου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Γι' αυτούς μπορεί να επικαλεστεί αυτήν την παράγραφο του Συντάγματος. Οι επίτακτοι, για τους οποίους συζήταμε τώρα, με δύο αποφάσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έχουν χαρακτηριστεί σαν οιονεί στρατιωτικοί ή προσωπινοί στρατιωτικοί, άρα η σχέση τους με το δημόσιο είναι σχέση δημοσίου δικαίου.

Δεν είναι ορισμένου χρόνου για να επικαλείστε τη συνταγματική απαγόρευση. Έχουν επιταχθεί για αόριστο χρονικό διάστημα, καλύπτουν πάγιες θέσεις και η σχέση τους είναι αορίστου χρόνου. Έτσι πρέπει να δοθεί λύση προς αυτήν την κατεύθυνση. Να προσληφθούν αυτοί οι άνθρωποι με σύμβαση αορίστου χρόνου και να τους δοθούν ανάλογες ειδικότητες και όχι να υποβιβαστούν. Είναι ένα δίκαιο αίτημα. Το τονίζουμε στη σχετική τροπολογία που έχουμε καταθέσει.

Ο προηγούμενος Υπουργός Εθνικής Άμυνας είχε υποσχεθεί την ικανοποίησή του και ζητάμε και εμείς να τακτοποιηθεί το θέμα. Να προσληφθούν σε θέσεις αορίστου χρόνου σε ειδικό-

τητες ανάλογες και να μην υποβιβαστούν. Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η κα Δαμανάκη έχει το λόγο.

MARIA ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Για τη συντομία της συζήτησης επαναλαμβάνω ορισμένες παρατηρήσεις που έχουμε κάνει σε άρθρα που δεν ψηφίζουμε. Δεν συμφωνούμε με το άρθρο 9. Δεν πιστεύουμε ότι ο ρόλος των οπλιτών είναι σε δέκα χρόνια να καταλαμβάνουν διοικητικές θέσεις. Και πιστεύουμε ότι δεν έχει κανένα νόημα αυτό το άρθρο, δεν αποτελεί κίνητρο σε καμία περίπτωση, αποτελεί ίσως κίνητρο για την τακτοποίηση ορισμένων και μάλιστα με έναν τρόπο που δεν είναι ο πλέον ορθόδοξος για την πρόσληψη διοικητικών υπαλλήλων. Είναι γνωστό ότι οι προσλήψεις διοικητικών υπαλλήλων γίνονται με άλλη διαδικασία μέσω του ΑΣΕΠ.

Χθες ο κ. Αποστολίδης μας είπε ότι αυτό αφορά ορισμένες εξαιρέσεις. Το πρόβλημα, κυρία Πρόεδρε, είναι συνήθως με τις εξαιρέσεις σ' αυτόν τον τόπο. Δηλαδή όλες οι πελατειακές σχέσεις μέσω των εξαιρέσεων τακτοποιούνται. Θα έλεγα λοιπόν ότι δεν μας πείθει εμάς αυτό που λέγεται περί εξαιρέσεων και νομίζουμε ότι το άρθρο 9 πρέπει να απαλειφθεί.

Στο άρθρο 13 διαφωνούμε με την παράγραφο 4 που αναφέρεται στη δυνατότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας με δική του απόφαση να καθορίζει τα κριτήρια και τις τοποθετήσεις σε γραφεία του εξωτερικού των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων. Εδώ υπάρχει ένα θέμα με το πώς έχει γίνει μέχρι σήμερα η επιλογή. Υπάρχουν πολλές καταγγελίες, δεν θέλω να μπω σ' αυτήν τη συζήτηση αλλά νομίζω ότι θα έπρεπε να υπάρχει μια πιο πάγια διαδικασία. Κατ' αρχάς δεν καταλαβαίνω γιατί δεν λέμε εδώ στο νόμο τα κριτήρια. Φαντάζομαι ότι είναι λίγο πολύ γνωστά. Θα μπορούσαν τα κριτήρια να αναφερθούν και να πάει κάποιος στο εξωτερικό, φαντάζομαι θα πρέπει να γνωρίζει τη γλώσσα, να έχει κάποια ειδική εκπαίδευση σε κάποιους τομείς. Τι νόημα έχει να υπάρχουν αποφάσεις με τις οποίες αυτά θα ρυθμιστούν.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 14 που αφορά τους επίτακτους. Νομίζω ότι εδώ ο κύριος Υπουργός θα πρέπει να τοποθετηθεί με μεγαλύτερη σαφήνεια. Άκουσα ότι θα παραπέμψει το θέμα στον Υπουργό Εσωτερικών και θα μοριοδοτήσει αναλόγων τους ενδιαφερόμενους. Άλλα για να μιλήσουμε κάπως ανοικτά, οι επίτακτοι δεν θα έπρεπε να υπάρχουν. Είναι ευθύνη της Κυβέρνησης το ότι προσλάβαμε μέσα από το παράθυρο, υποτίθεται μέσω της επίταξης ανθρώπους οι οποίοι κάλυπταν πάγιες ανάγκες, οι περισσότεροι από αυτούς έμαθα είναι υπάλληλοι, δεν είναι καν ναύτες ή οπλίτες, υπηρετούν ως υπάλληλοι, πολλοί από αυτούς υπηρετούν πολλά χρόνια, τώρα καλώς κλείνετε αυτό το παράθυρο για την πρόσληψη στο δημόσιο αλλά πιστεύουμε ότι με τους ανθρώπους που ήδη υπηρετούν πρέπει να υπάρξει κάποια τακτοποίηση και νομίζω ότι ο κύριος Υπουργός πρέπει να αφήσει κατά μέρος τα συνταγματικά προβλήματα τα οποία μάλλον κακώς επικαλείται και να δει πιο συγκεκριμένα το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 6 επέρχεται μία τροποποίηση στα όσα ισχύουν μέχρι σήμερα ως προς την κατάταξη των επαγγελματιών οπλιτών. Ενώ μέχρι σήμερα ο κανόνας ήταν πως απαιτείται προηγουμένως η εκπλήρωση της θητείας, τώρα δεν απαιτείται ως προϋπόθεση για να καταταγεί κανείς με την ιδιότητα του επαγγελματία απότιτη. Καταλαβαίνετε τη σκοπιμότητα της ρύθμισης αυτής. Προβληματίζομαι όμως, και πρέπει να σας το πω ευθέως, ως προς την αποτελεσματικότητά της και ιδίως ως προς την ορθότητα της σχετικής ρύθμισης. Και το λέω γιατί είναι γνωστό ότι ο Ένοπλες Δυνάμεις δεν είναι μια συνηθισμένη δημόσια υπηρεσία. Είναι μια δημόσια υπηρεσία της οποίας ο δημόσιος σκοπός υπερβαίνει κατά πολύ το απλό δημόσιο συμφέρον. Είναι γνωστό ότι υπηρετεί τα τρία όπλα. Και κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις όλα τα στελέχη, ιδίως μάλιστα εκείνα τα οποία υπηρετούν επαγγελματικά, πρέπει να έχουν συγκεκριμένη συνειδηση.

Εδώ αυτό το απαιτούμε ακόμα και από απλούς στρατιώτες. Εκείνος που προσέρχεται στις Ένοπλες Δυνάμεις θέλουμε να καλιεργήσει προηγουμένων συνείδηση. Συνείδηση η οποία σχετίζεται με την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων.

Πιστεύει το Υπουργείο και πιστεύετε και σεις ότι ένας άνθρωπος που δεν έχει εκπληρώσει τη θητεία του, ο οποίος δεν γνωρίζει ούτε την ιδιομορφία του στρατεύματος εκ των πραγμάτων, ούτε βεβαίως έχει ζήσει την ιεραρχία και τη δομή των Ενόπλων Δυνάμεων, τις ανάγκες που υπηρετούν οι Ένοπλες Δυνάμεις, έχει τη δυνατότητα, μετά λόγου γνώσεως, να επιλέξει ως σταδιοδρομία, έστω και για περιορισμένο χρονικό διάστημα, τις Ένοπλες Δυνάμεις;

Δεν είναι επικίνδυνο πραγματικά -και το ρωτώ σαν προβληματισμό από την πλευρά του Υπουργείου- να έχουμε την εξής περίπτωση; Κάποιος που δεν έχει πού αλλού να πάει και επειδή θέλει επαγγελματικά να βρει μια διέξοδο απλώς και μόνο πηγαίνει στις Ένοπλες Δυνάμεις, μπορούν έτσι να στελεχωθούν οι Ένοπλες Δυνάμεις;

Εγώ θεωρώ και σας το λέγω αυτό παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει σε επίπεδο προσέλκυσης στελεχών το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και σας είπα ότι καταλαβαίνω τα προβλήματα που υπάρχουν ότι εισάγουμε καινά δαιμόνια σ' αυτό το σημείο, τα οποία είναι ιδιαίτερα προβληματικά.

Το να μπαίνουν στο στρατό άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν να κάνουν κάτι αλλού έχει αρνητικά αποτελέσματα και για τους ίδιους, αλλά και για εκείνους που υπηρετούν τη θητεία τους. Είναι επίσης κίνητρο να μην εκπληρώνει κάποιος τη θητεία του και να πάει απλώς επαγγελματίας οπλίτης, κάτιον το οποίο είναι γνωστό ότι δεν θα έχει πάντοτε ευεργετικά αποτελέσματα για τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Ως το τέλος της συζήτησης θα παρακαλέσω, κύριε Υπουργέ, να το ξανασκεφθείτε ή τουλάχιστον θα πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα γι' αυτούς τους ανθρώπους και για τον τρόπο εκπαίδευσής τους γενικότερα, πριν αναλάβουν πλήρως τις υποχρεώσεις τους, για το εάν και κατά πόσο η συνείδησή τους είναι έτοιμη να έχει το αίσθημα και την αίσθηση της αποστολής που απαιτείται για τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Με δεδομένο το γεγονός ότι υπάρχει αυτή η ιδιομορφία των Ενόπλων Δυνάμεων, πρέπει να υπάρχει και αντίστοιχο καθεστώς και σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση των ανθρώπων αυτών και σε ό,τι αφορά την ετοιμότητά τους να υπηρετήσουν τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Θα σας πουν και οι συνάδελφοι περισσότερα. Ήδη τονίστηκαν στην επιτροπή ορισμένα πράγματα. Σκεφθείτε τις επιπτώσεις απ' αυτήν τη ρύθμιση και τουλάχιστον δώστε μας μια απάντηση εάν και κατά πόσο έχετε αναλογισθεί τα αρνητικά αποτελέσματα μιας τέτοιας ρύθμισης και πώς αντιμετωπίζετε αυτά τα πράγματα σε ό,τι αφορά τις παρενέργειες που μπορούν να προκαλέσουν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει νη κ. Καλαντζάκου.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ: Θέλω να πω δυο λόγια μόνο, κυρία Πρόεδρε. Κατ' αρχάς θέλω να επισημάνω το εξής. Όλοι συμφωνούμε πως η θητεία είναι η κορυφαία υποχρέωση των Ελλήνων πολιτών. Ακριβώς, λοιπόν, επειδή είναι εθνική υποχρέωση και ακριβώς επειδή η χώρα μας βρίσκεται σε αυτήν τη δύσκολη γεωγραφική περιοχή και ακριβώς επειδή είμαστε αντιμέτωποι με ολοένα και αυξανόμενες υποχρεώσεις για αποστολές στο εξωτερικό λόγω της συμμετοχής μας στο ΝΑΤΟ, πρέπει να αντιμετωπίσουμε με ρεαλισμό τη μείωση της θητείας σε σχέση με την πρόσληψη επαγγελματιών οπλιτών.

Επειδή συνχρόνως ακούμε ότι το θέμα έχει πολιτικό κόστος και ότι υπάρχουν κοινωνικές πιέσεις για τη μείωση της θητείας, θα ήθελα να πω ότι πριν από μερικούς μήνες έγινε μια δημοσκόπηση για την οποία δεν έρω αν είχατε την ευκαιρία να παρακολουθήσετε και μια συζήτηση στην τηλεόραση, η οποία καταδεικνύει πως οι πολίτες, ακόμα και εκείνοι που έχουν μπροστά τους τη θητεία, αγωνιούν τόσο πολύ για την άμυνα της χώρας, που προτιμούν να είναι βέβαιοι ότι η αμυντική μας ικανότητα είναι εξασφαλισμένη προτού προσχωρήσουμε στη μείωση της θητείας στον ένα χρόνο, που σημαίνει αυτό που λέγαμε από την αρχή, ότι εάν δεν καλύψουμε τις ανάγκες μας δεν χρειάζεται να

βιαστούμε. Προσπαθώ δηλαδή να καταδείξω ότι υπάρχει μια ανοχή από τους Έλληνες πολίτες.

Καταλαβαίνω τους νέους που κάποια στιγμή στην αρχή ή αφού έχουν κάνει τις πανεπιστημιακές τους σπουδές αναγκάζονται να πατήσουν το στοι, να σταματήσουν τα πάντα και να πάνε να καταταγούν. Όμως, παρ' όλα υπάρχει μια διάθεση να λυθεί το πρόβλημα με το σωστότερο τρόπο.

Η καθυστέρηση που υπάρχει σήμερα, διότι αποφασίσαμε να προχωρήσουμε στους επαγγελματίες οπλίτες, οφείλεται στο ότι το πακέτο γι' αυτούς δεν είναι δελεαστικό. Αυτό που χρειάζεται, συνεπώς, είναι να εξετάσουμε πώς θα προσλάβουμε άξιους επαγγελματίες οπλίτες, που θα θέλουν να υπηρετήσουν την πατρίδα με όλες τις αντιξότητες.

Με το να αυξήσουμε το όριο ηλικίας στα είκοσι οκτώ, απλά σημαίνει ότι θέλουμε να δώσουμε την ευκαιρία σε ανθρώπους που απέτυχαν αλλού, ανθρώπους που δεν βρήκαν δουλειά, δεν έχουν αποφασίσει πού θέλουν να σταδιοδρομήσουν, ανθρώπους που δεν τα κατάφεραν, αυτοί να έρχονται στο στρατό και να υπηρετούν την άμυνα της χώρας. Όμως εμείς χρειάζομαστε νέους και κυρίως αδέσμευτους, χωρίς οικογενειακά βάρη ανθρώπους και υποχρεώσεις.

Με την άμυνα δεν κάνουμε κοινωνική πολιτική. Νομίζω ότι είναι σημαντικό να το διαχωρίσουμε αυτό. Την άμυνα τη χρειάζομαστε για τις δύσκολες μέρες. Οι εκπτώσεις για τις οποίες μίλησαν και άλλοι συνάδελφοι, ισχύουν για την αγορά, για τα καταστήματα, για την κατανάλωση. Δεν νομίζω όμως ότι πρέπει να ισχύουν για την άμυνα της χώρας. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παυλίδης δεν είναι εδώ.

Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των πρωτοτολογιών.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κάποιες παρατηρήσεις θέλω να κάνω. Είτε συμφωνούμε σε όσους τοποθετήθηκαν απέναντι στο θεσμό των ΕΠ.ΟΠ., που καθιερώθηκε με προγενέστερο νόμο είτε διαφωνούμε με όποια φιλοσοφική ή όποια άλλη ιδεολογική προσέγγιση και αν έχουμε στα πράγματα, υπάρχει μία πραγματικότητα την οποία οφείλουμε να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας όταν μιλάμε για εθνική άμυνα, ότι δύο οι σύγχρονοι στρατοί ανά τον κόσμο και όχι μόνο στην Ευρώπη και στο ΝΑΤΟ, είναι δομημένοι πάνω σε επαγγελματική ή σε ημειπαγγελματική βάση. Δυστυχώς η ευτυχώς, επαναλαμβάνω, διαλέγει ο καθένας και πάινει ανάλογα με τη δική του κοσμοθεωρία και τοποθέτηση και προσέγγιση, τα πράγματα έχουν προχωρήσει, έχουν γίνει πολλές αλλαγές σε όλον τον κόσμο, ότι δεν είναι τόσο το μέγεθος του στρατού μιας χώρας που παίζει το μεγάλο ή τον κυριαρχούσα ρόλο -βεβαίως παίζει και αυτό- αλλά είναι η τεχνολογία, είναι η ποιότητα των στελεχών, είναι η εκπαίδευση, είναι η γνώση, είναι ο χρόνος, είναι η πληροφορία, είναι τα νέα οπλικά συστήματα, για τα οπίσια έδειξουμε πολλά δισεκατομμύρια από το υστέρημα του ελληνικού λαού.

Ος εκ τουύου, λοιπόν, εμείς από τα πράγματα κινούμαστε σε μια τέτοια λογική, για να χειριστούμε όλα αυτά τα σύγχρονα οπλικά συστήματα κάποιοι, οι οποίοι έχουν μονιμότερη σχέση με τις Ένοπλες Δυνάμεις. Και αυτήν τη σκοπιμότητα, αυτήν την ανάγκη υπηρετεί ο θεσμός των ΕΠ.ΟΠ., όπου η μονιμότερη σχέση, η μεγαλύτερη διάρκεια σχέση με τις Ένοπλες Δυνάμεις και η εκπαίδευση, την οποία θα υποστούν, είναι ικανή και αναγκαία για να τους καταστήσει καλύτερους χειριστές των σύγχρονων οπλικών συστημάτων.

Εμείς δεν πάμε σε επαγγελματικό στρατό ή δεν ξέρω αν μπορούμε να πάμε. Αν θέλετε την προσωπική μου άποψη, δεν νομίζω ότι η κουλτούρα μας και η φιλοσοφία μας ως λαός και με την ιστορία που έχουμε, ότι θα μπορέσουμε ποτέ να πάμε σε επαγγελματικό στρατό. Ημειπαγγελματικό να, όπως κινούμαστε τώρα, αλλά επαγγελματικό απόλυτα δεν θα υπάρχει η εσωτερική παρόρμηση, η διάθεση του Έλληνα να προσφέρει στην πατρίδα του ως εθελοντής, ως έφεδρος, ως στρατεύσιμος.

Τώρα άκουσα για το άρθρο 6, το άρθρο 7 και το άρθρο 8, να μην τα αναφέρω συγκεκριμένα, κάποιες προτάσεις και παρατηρήσεις, τις οποίες κατανοώ. Δεν θα εξηγήσω τους λόγους τους

οποίους όλοι τους ξέρουμε που προτείνουμε συγκεκριμένες ρυθμίσεις, τους αναφέρατε κι εσείς. Αν πράγματι η πρόσληψη ως μονίμων οπλιτών μακράς διάρκειας, ΕΠ.ΟΠ. όπως λέγονται, ήταν τόσο ελκυστική και οι Ένοπλες Δυνάμεις τραβούσαν το ενδιαφέρον, θα έλεγα πολύ απλά, της ελληνικής νεολαίας, δεν θα χρειαζόταν να φέρναμε τις διατάξεις αυτές.

Έτσι, λοιπόν, δεν έχω χρειαν άλλων επιχειρημάτων, για να πείσω γιατί καταλήξαμε να φέρουμε διορθωτικές διατάξεις.

Έτσι, λοιπόν, πιθανά από τους στρατιωτικούς κύκλους να ακούγεται ή να έχει κάποια βάση αυτό. Γιατί, όμως, είμαστε τόσο απόλυτοι και απορριπτικοί;

Άκουσα προηγουμένων τον κ. Σπηλιωτόπουλο να ομιλεί και να λέει για τον απόλυτα πετυχημένο θεσμό των ΕΠΥ. Το αν ήταν επιτυχημένος ή όχι ο θεσμός αυτός είναι μία άλλη ιστορία. Εδώ έχουμε τη μετεξέλιξη, εν πάσῃ περιπτώσει, του θεσμού των ΕΠΥ. Εκεί, όμως, απ' ότι έρωα, αν δεν κάνω λάθος, κύριε Σπηλιωτόπουλε - τα ξέρετε εσείς, χρόνια έχετε θητεύσει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και ως στέλεχος και ως Υπουργός-η πρόσληψη γινόταν από τα δέκα οκτώ, πριν τη στράτευση. Και εκείνοι θεωρήθηκαν πετυχημένοι, κατά δήλωση σας. Γιατί τούτοι εδώ, οι οποίοι θα προσληφθούν στα δεκαοκτώ, δεν θα είναι πετυχημένοι; Τι είναι αυτό το στοιχείο που μας κάνει να διαφοροποιούμαστε στην τοποθετησή μας σε σχέση με τους ΕΠΥ που προσλήφθηκαν στην ίδια ηλικία;

Νομίζω, λοιπόν, ότι το νεαρό της ηλικίας, τα δεκαοκτώ, όντας ανεκπαίδευτοι εντελώς, τους δίνει τη δυνατότητα απόλυτα να εξειδικευτούν, να εκπαιδευτούν, να μάθουν -έχουν την όρεξη, τη διάθεση- και να προσαρμοστούν στα δεδομένα της στρατιωτικής ζωής. Δεν νομίζω ότι, ο χρόνος της θητείας, το ένα έτος ή οι δεκατέσσερις μήνες είναι το διάστημα εκείνο που θα αλλάξει τη θέση τους για την θητεία- για να πάνε στη συνέχεια ως μόνιμοι οπλίτες.

Ως εκ τούτου, λοιπόν, δεν νομίζω να δημιουργείται πρόβλημα με την ηλικία των δεκαοκτώ ετών. Βεβαίως, θα ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι μπαίνουν στο στρατό ως μόνιμοι οπλίτες στα δεκαοκτώ τους, με τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στα σχετικά άρθρα και θα υποστούν και την ανάλογη εκπαίδευση. Εδώ εγώ θυμάμαι από τον εαυτό μου όταν πήγα είκοσι, είκοσι πέντε, είκοσι εξι χρονών στρατιώτης και βεβαίως έκανα ένα με δύο μήνες, όπως και όλοι μας πιστεύων, για να ενταχθούμε στη στρατιωτική λογική, να εγκλιματιστούμε στο καινούριο περιβάλλον στο οποίο ζούσαμε έχοντας νωπές εμπειρίες από την πολιτική μας ή τη φοιτητική μας ή όποια άλλη ζωή.

Όσον αφορά τώρα τη διάταξη του άρθρου 7, που αναφέρεται στο εικοστό όγδοο έτος, θέλω να πω τα εξής: Εκεί υπάρχει μία διαφορά δύο χρόνων. Ήταν στα είκοσι εξι και πήγε στα είκοσι οκτώ. Η σκοτιμότητα επίσης είναι προφανής και δεν χρειάζεται επιχειρηματολογία. Άλλα εντάξει είχε μία ωριμότητα παραπάνω. Στα δέκα οκτώ είναι μικρός. Στα είκοσι οκτώ είναι μεγάλος. Εν πάσῃ περιπτώσει κάπου στη μέση θα πρέπει να κάτσουμε. Νομίζω ότι το εικοστό όγδοο έτος της ηλικίας των ΕΠΟΠ δεν είναι αποτρεπτικό για τις Ένοπλες Δυνάμεις. Βεβαίως η σύγχρονη αντίληψη ή η στρατιωτική καθαρά σε κάποιους μπορεί να λέει, όσο πιο μικρός. Στα δεκαοκτώ; Κάποιοι τα κάνουν από τα δεκαπέντε. Στρατιωτικοποιούν την πολιτική ή κοινωνική ζωή από πολύ νωρίτερα για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες τις εθνικές και τους κινδύνους. Και ξέρετε που αναφέρομαι. Δεν χρειάζεται να κάνω περαιτέρω αναφορά.

Νομίζω, λοιπόν, ότι με την ωριμότητά τους -εξάλλου είναι νέοι άνθρωποι ακόμα στα είκοσι οκτώ - μπορούν να μάθουν. Εξάλλου γι' αυτό μειώνεται -αυξάνουμε μεν, κύριε Σπηλιωτόπουλε, το εικοστό έκτο έτος της ηλικίας στο εικοστό όγδοο- ο χρόνος παραμονής, η δυνατότητα δηλαδή υποβολής παραίτησης από το δέκατο έτος στο έβδομο.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των διοικητικών υπαλλήλων του άρθρου 9 νομίζω, που κάλυψαν κάποιοι συνάδελφοι, τη δυνατότητα δηλαδή μετά από κάποια χρόνια -μειώνουμε από τα είκοσι, στα δέκα με δεκαπέντε- να τους μετακινήσουμε και να τους τοποθετήσουμε σε διοικητικές θέσεις. Αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι διοικητικές θέσεις ευθύνες εξαρχής, όπως πολύ σωστά είπαν κάποιοι συνάδελφοι, είναι θέσεις άμαχου πληθυσμού, είναι θέσεις τις οποίες πρέπει να ρίξουμε στην

πυρά, στο πυρ το εξώτερο. Αν διαβάσετε το άρθρο θα δείτε ότι δεν είναι υποχρεωτικό να πάνε. Παρέχεται απλά η δυνατότητα. Και οι λόγοι είναι γνωστοί. Δηλαδή κατά κρίση κάποιας στρατιωτικής επιτροπής με βάση τις επιχειρησιακές ανάγκες οι οποίες θα υπάρχουν στη συγκεκριμένη στιγμή, θα αποφασίστε. Και δεν ξέρω πως πάντες -όποια ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων υπάρχει- θα υποβάλλουν αίτηση για να μετακινηθούν σε διοικητικές θέσεις. Σε κάθε, όμως, περίπτωση δεν είναι υποχρεωτικό. Και βεβαίως με φειδώ πιστεύω, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες συνθήκες που θα επικρατούν τότε, θα αποφασίζεται η μετακίνηση από θέσεις μάχης σε διοικητικές θέσεις.

Όσον αφορά τώρα το θέμα των επιπλέοντων, όπου πολλές πλευρές τοποθετήθηκαν υπέρ τους, έχω να πω τα εξής:

Και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και η πολιτική ηγεσία και η στρατιωτική ηγεσία τοποθετείται θετικά απέναντι στο συγκεκριμένο πρόβλημα που με τη διάταξη την οποία εισάγουμε, συζητάμε και ψηφίζουμε σε λίγο παύει να υπάρχει ως θεσμός παρά μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις που αναφέρονται σε περιπτώση πολέμου, επιστράτευσης κλπ. Δεν μπορεί όμως το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας απαντώντας και στον εκπρόσωπο του Κ.Κ.Ε. να αναλάβει συγκεκριμένη, όπως δήλωσε και ο Υπουργός στην Επιτροπή, νομοθετική πρωτοβουλία που να λύσει το θέμα γιατί υπάρχει συνταγματική πρόβλημα.

Σήμερα μετά την τελευταία αναθεώρηση του Συντάγματος έτσι λένε οι νομικές υπηρεσίες του Υπουργείου υπάρχει πρόβλημα. Η βούληση της πολιτικής ηγεσίας, για να λυθεί απάξι διά παντός -γιατί πρέπει να αντιμετωπίσει και να λυθεί αυτό το θέμα- είναι θετική. Ως εκ τούτου ισχύει και να επαναλάβω τη δήλωση που έκανε ο Υπουργός κ. Παπαντωνίου στην επιτροπή ότι σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης το θέμα θα μπορεί να αντιμετωπίστε και όχι στο πλαίσιο ενός γενικότερου διαγνωσιμού, αλλά ίσως ενός διαγνωνισμού ειδικότερων συνθηκών με μοριοποίηση ή δεν ξέρω με ποιον άλλον τρόπο θα μπορέσει να γίνει. Ελπίζω σχετικά σύντομα να λύσουμε το θέμα.

Δεν ξέρω αν υπάρχει κάτι αλλό. Για να μην τρώμε και χρόνο, ήθελα απλώς στο άρθρο 13 να κάνω μία παρατήρηση που έπρεπε να την κάνω από την αρχή. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 που λέει: «Οι διατάξεις του άρθρου 37 του v.2109/1992 (ΦΕΚ 205Α') εφαρμόζονται και για τους υπηρετούντες κατά τη δημόσιευση του παρόντος νόμου ανώτερους και έφεδρους κατ' απονομή αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων» διαγράφεται το «ανώτερους» και αφορά δηλαδή όλους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Θέλει κάποιος από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους να πάρει το λόγο;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Εγώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Σκοπελίτη, έχετε το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, η επίκληση του Συντάγματος και του συγκεκριμένου άρθρου 103 παράγραφος 8, αν δεν κάνω λάθος, δεν ισχύει για τους συγκεκριμένους. Αφορά εκείνους που έχουν προσληφθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Δεν είναι αορίστο χρόνο να καλύψουν συγκεκριμένες ανάγκες. Έχουν σχέση δημοσίου. Να μην επικαλούμαστε, λοιπόν, τη συνταγματική απαγόρευση και να προχωρήσουμε άμεσα σε αυτήν την κατεύθυνση ικανοποίησης αυτού του αιτήματος.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρία Δαμανάκη, μήπως θέλετε το λόγο;

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Όχι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Περνάμε στις δευτερολογίες.

Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, με ζήλο επιχειρείτε να υποστηρίξετε πολιτική πράξη η οποία δεν νομίζω να είναι από τις επιτυχείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνης. Τι κάνετε δηλαδή σήμερα με τα άρθρα αυτής της ενότητας; Μεταβάλλετε όλο το σύστημα

αυτών των οπλιτών που τους έχει ανάγκη το στράτευμα. Άρα απέτυχε όλο το προηγούμενο σύστημα.

Έχω σημειώσει ποιες ακριβώς μεταβολές κάνετε τις οποίες παρουσίασαν επιμέρους οι συνάδελφοί μου. Με το άρθρο 7 φτάνετε μέχρι τα είκοσι οκτώ χρόνια το έτος κατατάξεως, με το άρθρο 8 από τα δέκα κατεβαίνει στα επτά χρόνια η διάρκεια της θητείας, με το άρθρο 9 μετά από δέκα με δεκαπέντε χρόνια υπηρεσίας «μεταφορά» σε διοικητικές υπηρεσίες. Ποιος, όμως, κρίνει αν θα είναι στο ενδέκατο, δωδέκατο, δέκατο τρίτο, δέκατο τέταρτο χρόνο υπηρεσίας; Στο νόμο δεν μπαίνουν αυτά. Θα πρέπει να λέτε μετά από δέκα χρόνια γίνονται διοικητικοί υπάλληλοι. Είναι εύκολη λύση από τα δέκα – δεκαπέντε έτη και τώρα το παρατήρησα και στη σύντομη παρέμβασή σας.

Γιατί, όμως, να γίνουν διοικητικοί υπάλληλοι οι επί χρόνια εκπαιδευθέντες ως πολεμιστές; Γιατί αυτοί που «επαγγελματικά» θα είναι στα άρματα, ή «επαγγελματικά» εκπαιδευθέντες που θα είναι χειριστές αντιαεροπορικών συστημάτων, θα τους στείλετε γραφιάδες; Γι' αυτό θα ψηφίσουμε αυτόν εδώ το νόμο; Θα τους πληρώνουμε δηλαδή επί επτά χρόνια και τον όγδοο χρόνο θα τους στείλουμε να συμπληρώνουν καταστάσεις μισθοδοσίας; Αυτές είναι επιπόλαιες λύσεις. Και μετέπειτα θα τους κάνετε, όπως λέει ο κ. Σπηλιωτόπουλος, ελκυστικότερη την ιδιότητα του οπλίτη αυτής της κατηγορίας προάγοντάς τους σε ένα χρόνο σε δεκανέα και σε πέντε χρόνια σε λοχιά. Όλα αυτά, λοιπόν, είναι παρεμβάσεις, οι οποίες αποδεικνύουν την αποτυχία της προηγούμενης απόπειρας.

Θα μείνω όμως, κυρία Πρόεδρε –πέραν αυτού του σχολιασμού– στο άρθρο 14, το οποίο φαίνεται ότι περιβάλλεται με την αχλή ενός μύθου. Επίτακτο! Ούτε εσείς κάνατε καλή εισήγηση, κύριε Υφυπουργέ. Δεν ενημερώσατε το Τμήμα και αφήνετε και τους συναδέλφους της Αριστεράς να δημιουργούν εντυπώσεις.

Κυρία Πρόεδρε, αυτούς τους πληρώνει το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Τους παίρνει μεν το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, αλλά τους φορτώνει στη Διεύθυνση Θαλασσών Κρατικών Μεταφορών. Κανείς δεν πήγε με το ζόρι. Γίνονται προσκλήσεις. Να το επαναλάβω; Προσκλήσεις. Ανακοινώνει το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ότι θέλει υπό τη μορφή των επιτάκτων να πάρει π.χ. σαράντα πέντε ναύτες, δέκα μηχανικούς και πιθανώς και κανέναν καπετάνιο ή κανέναν βοηθητικό, γιατί δεν παίρνουν καπετάνιους. Δεν τους έβαλε κανείς το πιστόλι στο κεφάλι. Θέλω να τη διαλύσω αυτήν την εντύπωση, ότι δηλαδή επίταξη σ' αυτήν την περίπτωση σημαίνει ότι σου στέλνουν το ΦΑΠ –Φύλλο Ατομικής Προσκλήσεως- και κατατάσσεσαι και παραμένεις δέσμιος σε πλοίο του Πολεμικού Ναυτικού ή και στο ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ, που είχαμε στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.

Κάνει κάτι καλό αυτό το άρθρο σήμερα: Αφαιρεί δικαιώμα από τον Υπουργό να ρουσφετολογεί. Και το κάνει αυτό μετά από πέσεις πάλι των ίδιων των ναυτικών που λένε: «Ποιος είσαι εσύ, κύριε Υπουργέ, όπου σε μια περίοδο όχι ευμάρειας περί τα ναυτιλιακά θα διαλέγεις κατά την κρίση σου?». Δεν βάζει η πρόσκληση προδιαγραφές. Η πρόσκληση που κάνει ο Υπουργός γίνεται για να προσλάβει τους διαφόρους στα βοηθητικά του στόλου, αλλά οι περισσότεροι καταλήγουν πάλι σε γραφεία. Άλλου είδους ρουσφέτι. Ξεσηκώθηκαν, λοιπόν, αυτοί και λένε «πού θα πάει αυτή η ιστορία?» Εγώ το ψηφίζω αυτό το άρθρο.

Πρέπει να δούμε, όμως, το θέμα, τώρα, της αποκαταστάσεως των όσων, επί χρόνια, διά του ειδικού αυτού «προνομίου», ανανεώνοντας τη σύμβαση παραμονής, υπηρετούσαν στις διάφορες θέσεις του Πολεμικού Ναυτικού. Εδώ υποχρεούσθε να πάρετε μια συγκεκριμένη απόφαση. Καλώς ή κακώς, επαναλαμβάνω, προνομιακή η μεταχείριση αυτών των «επιτάκτων που υπηρέτησαν είτε επί των πλοίων είτε είναι στα γραφεία.

Τι κάνετε τώρα εσείς; Τους πετάτε στη θάλασσα! Καμία προβλέψη δεν γίνεται για το τι θα γίνουν από όως και πέρα. Εκτός αν κάνετε κάποια παρέμβαση τώρα επ' ευκαιρία της συζητήσεως και λόγω και των παρεμβάσεων τόσο των συναδέλφων του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και του Συνασπισμού όσο και της δικής μας παρεμβάσεως. Τι θα κάνετε από όως και πέρα μ' αυτούς τους ναυτικούς, οπουδήποτε και αν τους χρησιμοποιήσετε; Και παρακαλώ θερμώς, ξεκαθαρίστε πώς θα τους αντιμετωπίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνά-

δελφοί, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι τη συνέδριασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»: «180 Χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση», είκοσι πέντε φοιτητές και δύο καθηγητές του Πανεπιστημίου Ελληνικών Σπουδών της Νέας Υόρκης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο κ. Σπηλιωτόπουλος.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, για το θεσμό του ΕΠΥ, στον οποίον αναφερθήκατε προηγουμένως, θα ήθελα να σημειώσω το εξής: Εμείς τότε πήγαμε από την ήλικια των δεκαοκτώ χωρίς να έχουνε εκπληρώσει θητεία, γιατί το ανώτατο ορίο το οπίσχει στα είκοσι τέσσερα, όπως απαιτούσαν τότε οι περιστάσεις. Βέβαια τελευταία αναγκασθήκαμε να φθάσουμε κατ' εξαίρεση στο εικοστό έκτο έτος για να συμπληρώσουμε τον αριθμό, γιατί υπήρχε πρόβλημα, αλλά η βασική φιλοσοφία του θεσμού είναι οι πολύ μικρές ηλικίες. Αυτές ήταν οι εισηγήσεις των αρμόδιων στρατιωτικών φορέων: Όσο πιο μικρή ηλικία τόσο πιο πολύ αξιοποιήσιμος είναι ο επαγγελματίας οπλίτης.

Δεν αισθάνομα ευτυχής σήμερα που είμαστε αναγκασμένοι να νομιθετήσουμε για το θεσμό αυτό υπό την πίεση των περιστάσεων. Η Κυβέρνηση βιάζεται να υλοποιήσει την εξαγγελία της δωδεκάμηνης θητείας και πρέπει οπωσδήποτε να συμπληρώσουμε αριθμό επαγγελματιών οπλίτων, γιατί, όπως είπαμε, είναι προϋπόθεση. Έτσι, όμως, νομίζω ότι νομιθετούμε περισσότερο ως διαχειριστές και λιγότερο ως πολιτικοί. Πάμε να λύσουμε, δηλαδή, το πρόβλημα τώρα, ενώ ως πολιτικοί πρέπει να δούμε τι θα γίνει και στο μέλλον. Όπως σας είπα, με τα μέτρα αυτά, μπορεί σήμερα να προσλάβετε κάποιους παραπάνω, αλλά δεν ενισχύετε το θεσμό. Ενισχύετε το αριθμητικό μέρος της υποθέσεως και αγνοείτε το ποιοτικό. Γι' αυτό ακριβώς εμείς καταψήφιζουμε τα συγκεκριμένα άρθρα, τα οποία δεν βοηθούν προς την κατεύθυνση αυτή.

Όσον αφορά τους επίτακτους, δεν θα σας πω αυτό που λένε πολλοί που έρχονται στα πολιτικά μας γραφεία, δηλαδή: «Αν θέλεις εσύ, μπορείς, πολιτικός είσαι», γιατί δεν μπορούμε να τα κάνουμε όλα. Όμως, ένα πράγμα θα σας πω. Σε μία τροπολογία που θα συζητήσουμε μετά, ζητάτε να ψηφίσουμε την πρόσληψη ειδικών συνεργατών για το γραφείο μέσων ενημέρωσης του Υπουργείου, με μία εξαίρεση του ν.2190. Γι' αυτό ακριβώς εμείς καταψήφιζουμε τα συγκεκριμένα άρθρα, τα οποία δεν βρούμε εναντόποτο;

Κοιτάξτε το σας παρακαλώ, γιατί οι νομικοί σας μπορούν άνετα να διαχειρισθούν την υπόθεση, εφόσον υπάρχει η πολιτική βούληση προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Απαντώντας στις δευτερολογίες, όχι συνολικά και χωρίς καμία διάθεση αντιπαράθεσης -εξάλλου δεν υπάρχει ούτε από μέρους των συναδέλφων ούτε από την πλευρά τη δική μου τέτοια διάθεση, πράγμα που φαίνεται από τις τοποθετήσεις- το εργασιακό καθεστώς στο οποίο υπάγονται μέχρι τώρα οι επίτακτοι δεν είναι δημοσίου δικαίου, αλλά είναι ιδιωτικού δικαίου και γι' αυτό και υπάγονται στο ΙΚΑ. Αυτό για να μην υπάρχει η παραμικρή επιφύλαξη.

ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Ποιοι είναι με σχέση ιδιωτικού δικαίου;

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Οι επίτακτοι, οι εκατόντα διεργάτες για τους οποίους συζητάτε και για τους οποίους θέλουμε να βρούμε τρόπο για να μονιμοποιηθούν και να λυθεί το θέμα.

Όσον αφορά τους ΕΠΥ, βεβαίως η φιλοσοφία, η διάθεση και οι σκέψεις ήταν αυτές που είπατε, κύριε Σπηλιωτόπουλε, αλλά τους αναφέρω για να συγκρίνουμε δύο πράγματα όμοια ηλικιακά για την ένταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις. Μόνο και μόνο γι' αυτό το είπα και ελπίζω ότι δεν θα έχουν πρόβλημα, γιατί όπως και τότε ήταν εισηγητης της στρατιωτικής ηγεσίας. Οι ρυθμίσεις αυτές οι συγκεκριμένες δεν είναι ούτε εφεύρεση της

πολιτικής ηγεσίας ούτε σύλληψη κάποιου νου παράξενου και περίεργου, αλλά πρόκειται για σοβαρή μελέτη μιας επιτροπής και εισήγηση προς την στρατιωτική ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων.

Σε σχέση με τους επίτακτους, πειράζοντας το φίλο μου κ. Παυλίδη, θα έλεγα ότι βεβαίως το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας είναι αυτό το οποίο τους πληρώνει, αλλά οι πόροι προέρχονται από το Ταμείο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Από εκεί καταβάλλονται οι πόροι. Δεν έχει και τόση σημασία, αλλά επειδή είπατε...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Λάθος κάνετε.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Αυτό μου λένε οι σύμβουλοί μου με απόλυτο τρόπο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Εσείς και εγώ τους πληρώνουμε.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Όχι, επειδή αναφέρατε το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και δεν μπαίνει σε αντιπαρθεση. Δεν έχει καμιά σημασία, όμως, σε σχέση με την ουσία.

Ευχαριστώ.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Τι θα κάνουμε, λοιπόν, με αυτούς;

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Το τι θα κάνουμε, κυρία Δαμανάκη, το είπαμε από την πρώτη στιγμή και γι' αυτό εξακολουθούν να επιμένουν οι νομικοί σύμβουλοι του Υπουργείου.

Δεν μπορεί το Υπουργείο να αναλάβει νομοθετική πρωτοβουλία να λύσει το θέμα αυτό παρά το ότι δηλώθηκε από την πρώτη στιγμή στην επιτροπή και όχι εδώ μετά από το θόρυβο, ο οποίος δημιουργήθηκε με τα δημοσιεύματα τα οποία υπήρχαν και τις πρωτοβουλίες συναδέλφων απ' όλες τις πέτρυγες, από την πρώτη στιγμή πριν την τοποθέτηση οποιουδήποτε συναδέλφου.

Παρά, λοιπόν, τη θέληση, την ισχυρή βούληση να λύσουμε αυτό το θέμα, το Υπουργείο δεν μπορεί να αναλάβει αυτήν την πρωτοβουλία για λόγους τους οποίους εξηγήσαμε. Ελπίζουμε σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών το θέμα να αντιμετωπισθεί πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν υπάρχει κανείς συνάδελφος να δευτερολογήσει.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση της ενότητας των άρθρων 6 έως 17.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11, ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

